

Årsredovisning 2024

Socialnämnden

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	4
Händelser av väsentlig betydelse.....	5
Mål och uppdrag	9
Måluppföljning.....	9
God ekonomisk hushållning	20
Driftredovisning.....	20
Investeringsredovisning	23
Väsentliga personalförhållanden	24
Förväntad utveckling.....	27
Konkurrensutsättning.....	30
Internkontroll	32
Kontroll och åtgärder.....	32
Bilagor.....	38
Bilaga 1, Socialnämndens kvalitetsuppföljning 2024	38
Bilaga 2, Socialnämndens köp över 2 miljoner kronor 2024.....	49

Sammanfattning

Under 2024 har socialnämnden fortsatt att möta ökande volymer och behov inom flera av nämndens verksamhetsområden. Antalet personer som får insatser enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), såsom daglig verksamhet och bostad med särskild service har ökat både i Haninge och nationellt. Volymerna inom individ- och familjeomsorgen har ökat, särskilt inom ekonomiskt bistånd och barn- och ungdomsvård, vilket har lett till ett större behov av resurser och anpassning av verksamheten för att möta dessa krav. Fortsatt hög arbetslöshet har bidragit till högre kostnader för ekonomiskt bistånd. Nämnden har börjat anpassa verksamheten till den nya socialtjänstlagen som träder i kraft 2025, vilket bland annat kräver ett ökat fokus på förebyggande arbete och kunskapsbaserade insatser.

De flesta av de uppsatta målen för året har uppfyllts helt eller delvis och nämnden har bidragit till trygghet, god kvalitet i kommunens välfärdstjänster och egen försörjning. Däremot uppfylls inte målet om att nämndens verksamheter drivs inom givna ekonomiska ramar.

Socialnämndens budgetram uppgick till 1171,5 miljoner kronor år 2024 efter justering med 1,4 miljoner kronor med anledning av överförd negativ avvikelse mot budget 2023. Socialnämndens nettoresultat uppgick till 1 243,4 miljoner kronor för 2024 vilket innebar en negativ avvikelse mot årets budget med 71,9 miljoner kronor eller 6,1 procent. Det var främst kostnader för insatser inom området individ och familjeomsorg, gruppen barn och unga, samt insatser enligt LSS (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) som avvek negativt i förhållande till budget. Årets nettoresultat motsvarade en nettokostnadsökning med 89,4 miljoner kronor (7,7 procent) i förhållande till föregående års driftresultat.

Kvalitetsarbetet har varit ett prioriterat område, där nämnden har implementerat ett gemensamt kvalitetsledningssystem för att säkerställa kontinuerliga och systematiska förbättringar i verksamheten. Som en del i kvalitetsarbetet har både interna och externa uppföljningar av verksamhet genomförts med fokus på att öka nöjdheten hos nämndens målgrupper.

När det gäller upphandlingar har nämnden genomfört flera viktiga upphandlingar för att bättre möta invånarnas behov.

Socialnämnden har genomfört kontrollmoment enligt nämndens internkontrollplan och kommer arbeta vidare med bristerna. Nämnden redovisar också väsentliga personalförhållanden, förväntad utveckling inför 2025 samt nämndspecifika större avrop och inköp under året över två miljoner kronor.

Sammanfattningsvis har nämnden under året genomfört ett flertal åtgärder för att stärka såväl kvalitet som effektivitet inom sina verksamheter. Dessa förändringar förväntas ge långsiktiga positiva effekter.

Inledning

Nämndens årsredovisning för perioden januari till december är en uppföljning av det som fastställts i respektive nämndplan med budget. Nämndplanen är en ettårig plan som fastställer vad nämnden ska bidra med till kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och Budget 2024–2027. I nämndplanen har nämnden tagit fram nämndmål och indikatorer som konkretiserar vad nämnden kommer att bidra med för att uppnå kommunfullmäktiges mål.

Årsredovisning omfattar verksamhetsresultat och eventuella utfall samt måluppfyllelse för nämndmål och indikatorer samt uppdrag. Nämndens årsredovisning utgör underlag för den koncernövergripande rapporteringen.

Händelser av väsentlig betydelse

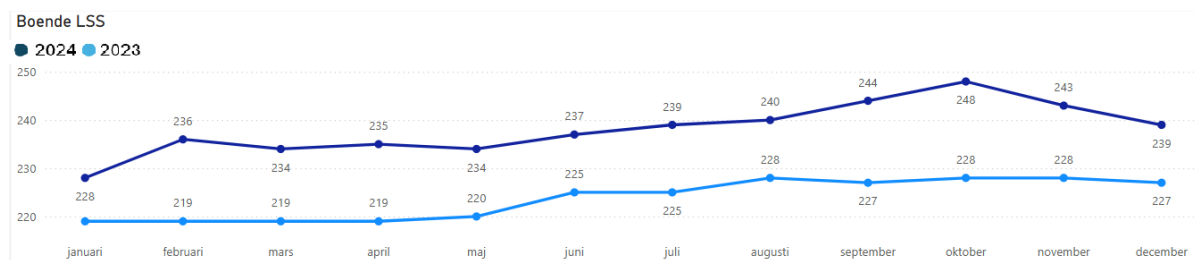
Ny socialtjänstlag kräver anpassning

Den 4 juli 2024 tog regeringen beslut om en lagrådsremiss med förslag till ny socialtjänstlag som träder i kraft 1 juli 2025. Den nya lagen innebär förstärkt fokus på förebyggande arbete och en socialtjänst som är lättillgänglig och kunskapsbaserad.

Intentionen bakom den nya lagen är att socialtjänsten ska möta individers behov av stöd i tidigt skede innan problem växt sig större och behovet av mer omfattande insatser uppstår. Inom nämnden har funktionshinderomsorgen och individ- och familjeomsorgen påbörjat arbetet med att anpassa verksamheten till den nya socialtjänstlagen. För att möta behovet av en förebyggande och lättillgänglig socialtjänst har verksamhetsområdena skapat en ny organisering av arbetet med en första och en andra linje inom verksamheten. Verksamhetsområdena implementerar nya roller och arbetssätt i linje med den nya lagen. För att arbeta mer kunskapsbaserat införs fler strukturerade arbetssätt för att följa upp effekt av insatser och för att göra bättre bedömningar av individers behov. Den nya lagen innebär också högre krav på att socialtjänstens insatser ska ha stöd av evidens eller beprövad erfarenhet. Då den nya socialtjänstlagen kräver förändrat arbetssätt och insatser inom flera områden bedömer nämnden att omställningsarbetet kommer att pågå under flera års tid.

Fortsatt ökning av volymer och behov inom nämndens ansvarsområde

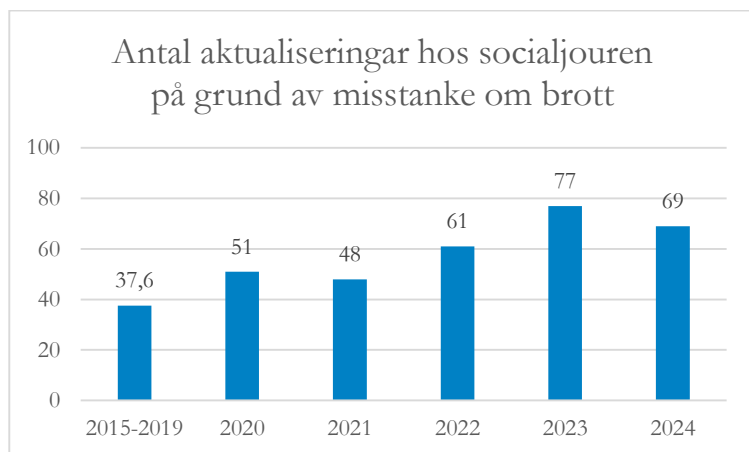
Nämnden ser fortsatt ökning av volymer inom flera målgrupper. Insatser som ges enligt LSS, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, såsom daglig verksamhet och bostad med särskild service har ökat. I Socialstyrelsens lägesrapport *Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning- lägesrapport 2024* framgår en nationell trend med volymökningar som inte är i linje med befolkningsökningen. Under 2024 har två nya gruppboende och en ny servicebostad startat i kommunen, för att möta de ökade behoven och möjliggöra att fler personer med funktionsnedsättning som bott utanför kommunen kan flytta tillbaka till Haninge.

Tabell: Antal personer som bor i bostad med särskild service enligt LSS 2023 och 2024

Antalet barn som blir aktuella hos socialtjänsten har ökat under 2024 vilket pekar på ett ökat behov av stöd för barn. Samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF) har intensifierats under året och syftet är att minska kriminalitet bland unga. Föräldrautbildningar och stödinsatser för barn och familjer är viktiga områden att fortsätta fokusera på.

Utmärkande för 2024 är att antalet anmälningar till socialtjänsten som gäller våldsbrott begångna av barn ökade, men annan kriminalitet hos barn minskade jämfört med 2023. Antalet ärenden där barn varit aktuella vid socialjouren på grund av misstanke om brott under 2023 och 2024 har ökat, se tabell nedan. I dessa fall inkommer ärendet oftast från polis. Nästan alla barn var i åldern 13–20 år och över 80 procent av dem var pojkar.

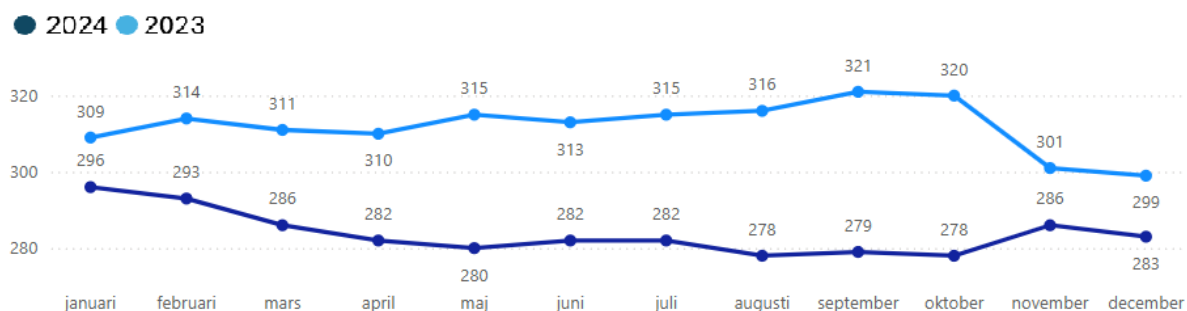

Tabell: Åren 2015-2024, socialjouren Haninge, Barn 0-20 år Misstänkt för brott (siffran för åren 2015-2019 är en genomsnittssiffra)

Nämnden ser en ökning av vuxna som blir aktuella hos socialtjänsten vilket kan vara en indikation på att tillgängligheten ökat sedan mottagningen flyttat över till första linjen. Den största ökningen finns inom målgruppen unga vuxna, med ärenden som rör bostadsfrågor, blandmissbruk och spelmissbruk. Motiverande arbete och frivilliga insatser har lett till minskat behov av tvångsplaceringar enligt lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Inom socialpsykiatri har det under perioden skett en minskning av antalet brukare. Under de senaste åren har ett arbetssätt utvecklats som är mer inriktat på psykosocialt motivations- och förändringsarbete, med tätare uppföljningar jämfört med tidigare. Detta har lett till att brukare har uppnått självständighet snabbare än tidigare, då biståndshandläggarna tillsammans med den enskilde får möjlighet att arbeta mer aktivt med smarta målsättningar och på så sätt stötta den enskilde mot självständighet.

Unika klienter med insats socialpsykiatri

Tabell: Antal personer med insats inom socialpsykiatri 2023 och 2024

Individer och antalet hushåll med behov av ekonomiskt bistånd har ökat under perioden. Detta påverkas av konjunkturläget och ökningen av antalet arbetslösa. Antalet arbetslösa i Haninge har ökat under 2024 och är uppe i cirka 4100 (per november 2024) vilket är en ökning med 10 procent i jämförelse med samma period 2023. Samtidigt har antalet lediga jobb minskat. För att främja att fler personer kommer i egen försörjning har flera åtgärder pågått under året; förändrade processer, riktlinjer och arbetssätt samt införande av nya insatser. Exempelvis har kommunens arbetsmarknadsåtgärder såsom ungdomsjobb och anvisningar till Arbetsmarknadscenter visat på positiva resultat. För mer information om nämndens arbete med arbetsmarknadsåtgärder, se nämndmål: 4.1 Invånare i Haninge kommun ska ha en egen försörjning.

Upphandlingar som påverkar nämndens ekonomi

Under perioden har valfrihetssystemet inom daglig verksamhet reviderats. Detta för att bättre spegla målgruppens behov av insatsen samt att nämndens kostnader ska stå i relation till behoven. Utifrån detta har nämndens kostnader minskat. Revideringen av valfrihetssystemet kräver en omställning av den egna regins kostnader för anpassning till den nya ersättningen.

Kommunfullmäktige gav socialnämnden i uppdrag att upphandla driften av personlig assistans i egen regi till privat utförare i mars 2024. En bakgrund till beslutet var nämndens underskott kopplat till verksamheten. Upphandling har genomförts men inga anbud inkom vilket får en negativ effekt på nämndens ekonomi.

Införande av gemensamt kvalitetsledningssystem

Ett införande av gemensamt kvalitetsledningssystem som omfattar både myndighetsutövning och insatser inom nämndens ansvarsområde är påbörjat. Ett gemensamt ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete innebär att nämndens verksamheter har strukturer för ledning och styrning och bedriver ett långsiktigt förbättringsarbete. Det stödjer planering, ledning, kontroll, uppföljning, utvärdering och förbättring av verksamhetens kvalitet. Strukturen som införs för kvalitetsarbetet innehåller flera delar och säkerställer att kvalitetsarbetet är systematiskt, transparent och tillför kontinuerlig förbättring i verksamheterna. Kvalitetsarbetet är en ständigt pågående process och blir aldrig helt färdigt.

Organisationsförändring

Social- och äldreförvaltningen har under 2024 genomgått en organisationsförändring. Den nya organisationen innebär nya verksamhetsområden och en ny ledningsstruktur med syftet att skapa bättre förutsättningar för effektivitet och tydlig ledning och styrning av verksamheten. Denna förändring skapar bättre förutsättningar för att erbjuda brukarna mer tillgängliga och kvalitativa tjänster.

Förvaltningen är organiserad i verksamhetsområdena funktionshinderomsorg, individ- och familjeomsorg samt äldreomsorg, med stöd från två staber: staben för stöd och administration samt staben för ledning och utveckling. Processtyrda arbetssätt har införts för att bättre fånga

upp olika behov hos målgruppen. Verksamheten har organiserat sig i en första och en andra linje med insatser för att kunna möta behoven på bästa sätt.

Mål och uppdrag

I nämndernas årsredovisning redovisas en uppföljning av samtliga nämndmål och uppdrag samt en bedömning om nämndplanens målsättningar kommer att uppnås för helåret. Om det finns resultat för kommunfullmäktiges eller nämndens indikatorer redovisas detta i tabellerna tillhörande respektive mål. Resultaten för indikatorerna kommenteras i de fall resultatet inte ligger i linje med fullmäktiges eller nämndens målsättning.

Måluppföljning

Trygga Invånare

Tryggheten är vår tids stora frihetsfråga. Det offentliga rummet ska tas tillbaka till hederliga invånare och resurser ska läggas på uthålliga åtgärder som bidrar till minskad kriminalitet och ökad trygghet. Kommunen har som mål att Haninge inte ska ha några utsatta områden 2030.

KF-indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Anmälda brott om skadegörelse per 1000 invånare	32,5	30,7	¹	27,0
Andel som känner sig trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute	61.3 %	60.3 %	64.9 %	69.0 %

1.1 Motverka kriminalitet och missbruk bland unga och vuxna

Nämnden fortsätter utveckla den förebyggande och tillgängliga socialtjänsten i Haninge kommun. Forskningen visar fortsatt entydigt att lättillgängliga, förebyggande och tidiga insatser för barn i riskzon är ett effektivt sätt att förbättra barn och ungas livsvillkor. Denna utveckling genomförs tillsammans med polis, skola, familjen och andra berörda parter.

I detta arbete är familjers hemsituation en central del, där stöd till vårdnadshavare till barn och ungdomar i samtliga ålderskategorier behöver stärkas. Den viktigaste förebilden för dessa barn är föräldrar som går till jobbet och tar sitt föräldraansvar.

Nämnden fortsätter utveckla det förebyggande arbetet mot kriminalitet samt det återfallsförebyggande arbetet. Detta för att ha säkra effektiva och trygga arbetssätt för att ge

---

¹ Resultat publiceras under vecka 13 2025

stöd till avhoppare från kriminella grupperingar. Arbetet ger stora vinster, både för den enskilda individen såväl som för samhället.

Avhopparverksamheten utvidgas till att omfatta individer under 18 år och deras anhöriga. Arbetet anpassas för att möta yngre kriminella samt deras familjers behov. Anhöriga till personer inom organiserad brottslighet och kriminalitet behöver stöd för att skapa en trygg hemmiljö.

Nämnden förstärker arbetet med barn och unga som riskerar att hamna i kriminalitet. Detta genom utvecklade samordnade och systematiska arbetssätt mot barn och ungdomar med normbrytande beteenden.

Nämnden planerar och arbetar aktivt med stöd till barn och unga vid hemtagningar från placeringar. Detta för att underlätta och göra säkra och kvalitativa återanpassningar.

Det är viktigt att genomföra tidiga och beprövade insatser för att förebygga ungdomskriminalitet. Haninge kommun har väletablerade forum för samarbeten med vårdnadshavare och ungdomar för att följa och informera om trygghetsarbetet. Genom samverkan mellan skolor, kultur- och fritidsverksamhet samt socialtjänsten har Haninge kommun fortsatt arbeta för att stoppa nyrekryteringar av ungdomar till kriminella grupperingar.

Kommentar:

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Socialnämnden har under 2024 arbetat för att motverka kriminalitet och missbruk bland unga och vuxna. Genom ökad samverkan, förebyggande åtgärder och tidiga insatser har nämnden bidragit till att skapa en tryggare samhällsmiljö. Insatser för ungdomar i riskzon och deras familjer har utökats med fler insatser som ges till fler individer. Nämndens fortsatta arbete med samordnade arbetssätt för familjer och individer med komplexa behov är avgörande för långsiktiga effekter och hållbara lösningar. Under 2024 har socialnämnden fortsatt att utveckla och implementera förebyggande och tillgängliga socialtjänstinsatser. Fokus har varit på tidiga insatser för barn i riskzon, vilket enligt forskning är effektiva för att förbättra livsvillkoren för unga. Nämnden har samarbetat med polis, skola, familjer och andra berörda parter.

Nämnden har utökat SSPF-metoden (samverkan mellan socialtjänst, skola, polis och fritid) på både grupp- och individnivå. Under året har 61 områdesmöten genomförts där 11 ungdomar fick individuellt stöd. Två av tre avslutade ärenden inom SSPF nådde sina mål, vilket tyder på att denna samverkan har bidragit till att motverka kriminalitet och missbruk.

Avhopparverksamheten har utvidgats för att omfatta individer under 18 år och deras anhöriga. För att arbeta med ungdomar med en högre risknivå för att begå brott används samordningsmodellen ”Social insatsgrupp” som förkortas SIG. Sociala insatsgruppens arbete sker i samverkan med polis och skola för att stötta ungdomar att lämna en kriminell livsstil. Under perioden har 46 individer beviljats samordningsstöd. SIG deltar i en forskningsstudie om resultat av arbetet som kommer att presentera sitt resultat under våren 2025.

En kartläggning av målgruppen med både psykisk sjukdom och beroende visade att 26 individer har behov av samordnat stöd. För att möta målgruppens behov på ett bättre sätt har socialnämnden utvecklat både arbetsätt och insatser. Socialnämnden har identifierat teambaserat arbetsätt som en viktig utveckling för att erbjuda individanpassat stöd och en huvudprocess för samordning ska användas för att förbättra handläggningen och insatserna för individerna.

Socialnämnden har fortsatt genomföra tidiga och beprövade insatser för att förebygga ungdomskriminalitet genom samverkan mellan skolor, fritidsverksamheter och socialtjänsten. Arbetet med att stoppa nyrekrytering till kriminella grupper har fortsatt att vara en prioriterad uppgift. De etablerade samarbetsforumen ger en plattform för att informera om och följa upp trygghetsarbetet, vilket bidrar till att skapa en säker och trygg miljö för ungdomar.

1.2 Haninge är en trygg och säker kommun

All verksamhet inom socialnämnden bygger på tillgänglighet, bra bemötande och att erbjuda god service.

Nämnden ökar tillgängligheten och kvaliteten inom socialtjänsten genom att finnas närmare kommuninvånarna och utföra mer uppsökande verksamhet för att det ska bli enklare att komma i kontakt med socialtjänsten. Det förebyggande arbetet förstärks och barn, unga, vuxna och familjer i utsatthet får tidigare hjälp att förebygga allvarlig problematik. Tidiga insatser med hög kvalitet till rätt personer kan spara mänskligt lidande och stora samhällskostnader. Nämnden arbetar aktivt med att stärka vårdnadshavare och barn ska ha en trygg och säker uppväxt oavsett kommundel.

Haninge kommun kommer att intensifiera arbetet med att stärka invånarnas psykiska hälsa utifrån nollvisionen för suicid (själv mord). Det innebär ett brett nämndöverskridande åtagande där människors psykiska hälsa är av central betydelse och fokus är både ur ett individ- och samhällsperspektiv.

Nämnden fortsätter utveckla första linjens socialtjänst genom ett tätt samarbete med skolor och förskolor för att finnas närmare ungdomar i behov av stöd. Arbetet sker tillsammans med skolorna för en tryggare miljö för barn och ungdomar. Trygghetsarbetet i skolorna stärks och samverkan med berörda myndigheter ökar för att rätt insatser ska kunna sättas in. Socionomer är på skolor för att bidra till en ökad trygghet.

Det är viktigt att skapa tillit till medborgare genom hållbara förtroendeskapande åtgärder och finnas där medborgare finns. Nämnden arbetar tillsammans med Socialstyrelsen med att motverka ryktesspridning och desinformation om socialtjänsten.

Nämnden genomför insatser för att ge kvinnojourer i Haninge kommun långsiktiga förutsättningar att erbjuda stöd till kommunens invånare. Kvinno- och brottsofferjourer ges tillräckliga ekonomiska stöd och arbetet mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld intensifieras. Nämnden stödjer brottsoffer genom rätten till hjälp och stöd.

Brottsoffer ska ges ett samordnat stöd och socialnämnden arbetar för att den som utsätts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp. Socialnämndens stöd och samordning sker både internt och med externa samhällsaktörer som Brottsofferjouren och sjukvården.

Familjecentraler erbjuder en central plats där mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst finns samlat, vilket underlättar för föräldrar att få stöd och tjänster för att ge sina barn en trygg uppväxtmiljö. Tidiga insatser och stöd till barn och föräldrar gynnar både individer och samhället. Familjecentraler hjälper till att minska riskfaktorer genom att stärka föräldraskapet med fokus på barnets rättigheter och lyhört föräldraskap.

Familjecentralernas inriktning/verksamhet behöver anpassas till befolkningsmängd, demografiska och socioekonomiska förhållanden. För att skapa likvärdiga och goda villkor för alla barn och föräldrar inom Haninge kommuns olika kommundelar är fler familjecentraler en viktig faktor. Förutsättningen för att Haninge kommun ska kunna inrätta fler familjecentraler är att Region Stockholm är en part. Därför verkar nämnden gentemot Region Stockholm för fler familjecentraler i Haninge kommun.

Kommentar:

Nämnden bedömer att nämndmålet i hög grad uppfylls. En del i en trygg och säker socialtjänst är tillgängligheten. Under året har en första linjes socialtjänst införts och utvecklats som har i uppdrag att förbättra det förebyggande arbetet. Fokus för det förebyggande arbetet är tidiga och förebyggande insatser till barn, unga, unga vuxna och familjer. Trots flera framsteg kvarstår utmaningar, bland annat att säkerställa långsiktig effekt av förebyggande insatser och att fullt ut nå målgrupper med psykisk ohälsa.

En ny rutin har tagits fram för att säkerställa att barn med behov av särskilt stöd ges möjlighet till samordnade individuella planer, SIP. Syftet är att öka samordningen av insatser för barn och familjer tillsammans med skola och regionala insatser. För att bemötandet av invånare med psykisk ohälsa ska bli bättre och i förlängningen kunna ge bättre stöd till psykisk hälsa genomförs en utbildningssatsning där samtliga medarbetare går en grundutbildning utifrån nollvisionen för suicid (själv mord) som tillhandahålls av Socialstyrelsen. Särskild utbildning riktas till medarbetare som arbetar med barn till nyanlända och utrikesfödda föräldrar med psykisk ohälsa.

Under 2024 inrättades en tjänst som föräldrarådgivare i förskolan för att stärka samarbetet med socialtjänsten. Målet är att ge tidigt stöd till barn och föräldrar och stärka familjens förutsättningar samt skapa tillit till socialtjänsten. Föräldrarådgivaren ger direkt stöd till föräldrar och rådgivning till personal i alla förskolor och har varit aktiv på samtliga (42) kommunala förskolor under hösten.

I samarbete med utbildningsförvaltningen startades ett pilotprojekt med skolsociologer under 2024 för att hjälpa elever med frånvaroproblematik. Två skolsociologer började arbeta på Vega skola i augusti. Hittills har 17 elever erbjudits stöd, och 15 familjer deltar aktivt. Resultaten utvärderas och redovisas under våren 2025.

För att öka kunskapen om socialtjänsten bland elever och skolpersonal har materialet "Soc för unga" utvecklats. Under 2024 genomfördes undervisning i alla 32 grundskolor (både kommunala och fristående) där över 4000 elever deltog. Positiv feedback från elever och lärare visar att undervisningen var uppskattad. Några citat från eleverna är: "Jag lärde mig att jag kan få olika slags hjälp av soc.", "Jag lärde mig att soc inte tar barn utan en utredning.", "Jag har ändrat min syn på soc.". Materialet utvecklas nu även för gymnasieskolor.

Under 2024 har arbetet fortsatt med att stärka föräldraskapsstödet till föräldrar i Haninge. Fler gruppleddare har utbildats i föräldraprogram och fler föräldrautbildningar erbjuds nu i kommunen. Föräldraprogrammen görs också mer lättillgängliga då de erbjuds på fler språk och fler platser ute i kommunen. Vissa föräldragrupper riktar sig till olika typer av problematik, som till exempel problematisk skolfrånvaro, kriminalitet och konflikter. Föräldrarna som deltog i programmet har gett stödet höga betyg, med ett snitt på 4,8 av 5. Under året har föräldrastöd getts till över 1000 föräldrar. Familjecentralen erbjuder stöd via ett utökat hembesöksprogram tillsammans med BVC, där har man gjort 390 hembesök och haft 51 mottagningsbesök under 2024.

Socialnämnden har utökat sitt arbete för att förebygga och motverka hemlöshet genom att utveckla uppsökande arbete och implementera Bostad Först-modellen. Under 2024 inkom 105 underrättelser från Kronofogden gällande avhysning, en ökning jämfört med tidigare år. Uppsökande arbete prioriterar hushåll med upprepade sena inbetalningar för att minska risken för vräkning. Vuxenuppsökare har spelat en viktig roll i det vräkningsförebyggande arbetet och i att erbjuda stöd till hemlösa personer. Socialnämnden deltog under 2024 i ett projekt med andra Södertörnskommuner för att erbjuda våldsutsatta personer stadigvarande boende i en annan kommun.

Stödcentrum för unga brottsutsatta har fortsatt sitt utåtriktade arbete på skolor och fritidsgårdar och vid händelser som skjutningar och sprängningar. Brev med information om stöd har skickats ut till boende i drabbade områden.

Feriejobb för ungdomar har använts som trygghetsskapande åtgärd. Intresset var högt under året med 1 306 ansökningar, varav 535 ungdomar fick feriejobb.

Nämnden har under 2024 tagit fram en handlingsplan arbetat för att förebygga och motverka välfärdsbrottslighet. Den övergripande målsättningen för social- och äldreomsorgen vad gäller välfärdsbrottslighet är att förebygga, upptäcka och reducera konsekvenserna av brott och andra oegentligheter som sker inom kommunens välfärdssystem.

Ett växande näringsliv med fler i egen försörjning

Haninge ska vara en attraktiv företagskommun och ta vara på de förutsättningar som kommunen har inom olika branscher. Servicen till befintliga företag och nyetableringar ska vara enkel, snabb och hålla hög kvalitet. Fler företag ger fler jobb, som leder till mindre bidragsberoende. Det ska finnas en stark koppling mellan ekonomiskt bistånd och krav på aktivitet.

KF-indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Kostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv	1 427	1 421	²	1 200

4.1 Invånare i Haninge kommun ska ha en egen försörjning

En förutsättning för att uppleva trygghet och möjlighet att fullt ut delta i samhällslivet är också att ha en egen försörjning och en trygg boendesituation. Egen försörjning och kunskaper i svenska språket är särskilt viktiga delar för att bryta dagens utanförskap. Nämnden fortsätter med insatser som bidrar till att fler människor kommer ut i eget arbete och insatser för att höja kunskaperna inom svenska språket prioriteras. Nämnden inför ett aktivitetskrav vid försörjningsstöd med tydliga konsekvenser.

Nämnden fortsätter med ett aktivt arbete mot minskat ekonomiskt bistånd genom att säkerställa att det sammanlagda försörjningsstödet som betalas ut i parrelationer fördelas jämnt mellan båda parterna i hushållet. Rutiner för hembesök utvecklas och obligatoriska hembesök införs även för personer som söker ekonomiskt bistånd i Haninge kommun. Reducerat eller indraget studiebidrag till följd av ogiltig skolfrånvaro kompenseras inte av försörjningsstöd.

Nämnden fortsätter stödja fler personer till rätt försörjning genom kunskapsbaserat förändringsarbete med olika metoder och insatser utifrån den enskildes förutsättningar. Arbetslinjen fortsätter och spetsas till för att bryta långvarigt utanförskap från arbetsmarknaden bland kommunens invånare. Detta görs genom att studera framgångsrika exempel från andra kommuner med tydligt fokus på en arbetslinje för att få fler människor i arbete.

Kommentar:

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Under året har Haninge kommun sett en ökning av arbetslösheten med 10 procent jämfört med samma period 2023, samtidigt som antalet lediga jobb har minskat. Detta har lett till ett ökat behov av ekonomiskt bistånd och därmed också högre kostnader för kommunen. Trots detta har resultaten inom arbetsmarknadsåtgärder förbättrats, där 40 procent av de deltagande i åtgärderna gick vidare till arbete eller studier, en ökning från 31 procent föregående år. Den nya arbetsprocessen och riktlinjer för ekonomiskt bistånd har bidragit till en förbättrad handläggning och ett snabbare stöd till de som står närmare arbetsmarknaden.

² Preliminära siffror publiceras i KOLADA vecka 15 och definitiva vecka 35.

För att kunna möta ett ökat inflöde av nyansökningar samt följa ny riktlinje har det införts ett nytt arbetssätt på mottagningen för ekonomiskt bistånd. Syftet har varit att erbjuda ett mer kvalitativt bemötande, kortare ledtider och snabbare kunna erbjuda individer insatser. I och med den nya riktlinjen har också hembesöken ökat med 60 procent. Andelen avslagsbeslut har ökat med 8 procent jämfört med föregående år, troligen på grund av tydligare riktlinjer och fler hembesök.

I ungdomsjobb-programmet gick 44 procent av deltagarna vidare till arbete eller studier. Under perioden har 83 individer anvisats direkt till Arbetsmarknadscenter, en ökning med 27 procent, vilket tyder på att en ny arbetsmetod gett snabbare och mer effektiva resultat.

Det nya arbetssättet på mottagningen för ekonomiskt bistånd har också medfört kortare handläggningstider. Genomsnittlig väntetid för ett nybesök har minskat från 29 arbetsdagar till 9 arbetsdagar. Samtidigt har antalet överklagade beslut minskat med 41 procent, trots att avslagsbesluten ökat med 88 procent. Detta kan tyda på att de enskilda är mer förstående för de beslut som fattas, eller att de upplever att de fått rätt hjälp trots avslag.

Kvalitetsarbetet har också varit framträdande, med en hög brukarnöjdhet enligt årets brukarundersökning. Mottagningen för ekonomiskt bistånd utmärker sig särskilt positivt i frågan ”Hur har din situation förändrats sedan du fick kontakt med socialtjänsten i kommunen?” där 92 procent av respondenterna har svarat positivt jämfört med 81 procent i övriga individ- och familjeomsorgen och 80 procent nationellt.

Sammanfattningsvis visar resultaten att de förändringar som införts har bidragit till snabbare insatser, förkortad och förbättrad handläggning, minskning av antalet överklagade beslut, ökad andel digitala ansökningar samt ökade möjligheter för individer att gå vidare till arbete eller studier. Trots den negativa utvecklingen på arbetsmarknaden, som ökat behovet av ekonomiskt bistånd, har arbetet med att förbättra myndighetsutövningen och arbetsmarknadsåtgärderna haft en positiv effekt på såväl den ekonomiska situationen som på individernas väg till självförsörjning.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel	46%	31%	40%	60%

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	42,9%	48,2%	49,3% ³	37,0%

Ordning och reda i ekonomin

Kommunen har en skyldighet att förvalta skattebetalarnas pengar på bästa sätt. Kommunens verksamheter ska vara så effektiva som möjligt och leverera högsta möjliga kvalitet per skattekrona. Kommunens ekonomi ska långsiktigt stärkas med ökad självfinansiering av investeringar. På sikt ska kommunalskatten sänkas.

5.1 Nämndens verksamheter drivs inom givna ekonomiska ramar

Socialnämnden behöver säkerställa att verksamheterna drivs inom givna ekonomiska ramar för att ha en god finansiering även i framtiden. Nämnden kommer under 2024 ta ställning till fortsatt driftsform inom personlig assistans. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden utreder ett valfrihetssystem genom auktorisation av utförare inom arbetsmarknadsinsatser. Socialnämnden anpassar därefter verksamheten utifrån nya förutsättningar. Socialnämnden främjar konkurrensneutralitet och lika villkor för privata och kommunala verksamheter.

Kommentar:

Nämnden bedömer att målet inte uppfylls. Trots åtgärder för effektivisering och kostnadsminskningar kvarstår stora underskott inom nämndens verksamhetsområden och målet att driva verksamheterna inom givna ekonomiska ramar uppnås inte.

Funktionshinderomsorg

Inom funktionshinderomsorgen har en genomlysning av placeringar på boenden enligt LSS genomförts. Åtgärder har vidtagits för att förbättra kontrollen och tydliggöra roller vid beslut om verkställighet. Genomlysningen visade även kapacitetsbrist av boendeplatser för personer med funktionsnedsättning inom kommunen. Den egna regin behöver även stärka sin förmåga att ta emot mer komplexa behov när individer flyttar hem till sin kommun. Utmaningen inom området personlig assistans inom egen regi har fortsatt och har större kostnader än intäkter. Vid

³ Detta är en preliminärt uträknad siffra. Officiellt resultat publiceras i KOLADA vecka 24 2025

upphandling av verksamheten inkom inga anbud varpå upphandlingen avbröts. Daglig verksamhet i egen regi genomgår kostnadsanpassningar utifrån verksamhetens intäkter och brukarantal för att få en budget i balans.

Styrkor och framgångar med åtgärdsarbetet inom funktionshinderomsorgen:

- Regelbunden uppföljning av åtgärdsplaner har införts och leder till effektiviseringar och kostnadsminskningar, en genomgång av individavtal utanför ramavtal har lett till direkta kostnadsminskningar.
- Kostnaderna för inhyrd personal har minskat under året och all inhyrd personal avslutades under året.
- Införandet av ett nytt LOV-avtal för daglig verksamhet har minskat omfattningen av individuella beslut och lett till minskade kostnader.

Utmaningar och begränsningar i åtgärdsarbetet inom funktionshinderomsorgen:

- Upphandlingen av personlig assistans fick inga anbud. Kommunen har högre kostnader än privata utförare för att utföra personlig assistans. Åtgärder pågår för att minska kostnaderna inom verksamheten men en del kostnader är svåra att påverka då de kräver till exempel minskat arbetstidsmått och lägre löneläge än vad kommunen har i dagsläget
- Kapacitetsbrist inom kommunen på bostäder med särskild service samt servicebostäder skapar höga kostnader för insatsen.

Individ- och familjeomsorg

Kostnaderna inom individ- och familjeomsorgen är fortsatt höga, framför allt inom placeringar av barn och unga och ekonomiskt bistånd. För att nå balans krävs långsiktiga strukturella förändringar och ytterligare effektiviseringar, även om vissa åtgärder visar positiva resultat på sikt.

Styrkor och framgångar med åtgärdsarbetet inom individ- och familjeomsorgen:

- Förbättrade handläggningstider inom ekonomiskt bistånd och minskat antal överklagade beslut tack vare effektiviseringar i första linjen inom ekonomiskt bistånd.
- Andelen individer som går från ekonomiskt bistånd till egen försörjning har ökat, med goda resultat från "Haningejobb".
- Åtgärder för att minska kostnader för externa placeringar för vuxna personer har haft en positiv effekt och behovet tillgodoses genom interna boendeplaceringar samt öppenvård i egen regi.

Utmaningar och begränsningar i åtgärdsarbetet inom individ- och familjeomsorgen:

- Fortsatt höga kostnader för placeringar av barn och ungdomar påverkar det totala resultatet negativt.

- Försening i arbetet med att bygga upp hemmaplanslösningar för att undvika placeringar av barn och unga. Antalet insatser inom öppenvården för barn och unga i egen regi har minskat under året och de externa insatserna ligger på fortsatt hög nivå.
- Fortsatt hög personalomsättning inom myndighetsutövningen barn och unga kan generera behov av inhyrd personal samt kvalitetsbrister och ökade kostnader om uppföljning av insatser inte sker i tid.
- Trots insatser för att minska kostnaderna för tillfälligt boende är dessa fortfarande höga.
- Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har ökat på grund av en ökad arbetslöshet, vilket kräver ytterligare åtgärder.

Hög kvalitet i kommunens välfärdstjänster

Invånarna ska uppleva hög kvalitet i kontakt med kommunen. Därför betyder bra bemötande och fokus på service mycket för kvaliteten i kommunens tjänster. Konkurrensutsättning bidrar inte bara till högre ekonomisk effektivitet utan också till en ömsesidig strävan till att höja kvaliteten.

8.1 I Haninge får individer i behov av stödinsatser i tid som är av hög kvalitet och evidensbaserade

Nämnden värnar om kvalitet i sociala tjänster, livskvalitet för kommunens invånare och systematiskt följa upp att de invånarna som har behov av sociala tjänster upplever att det stöd de har fått har varit till nytta. Detta säkerställs genom att rätt insatser erbjuds i rätt tid. Det är viktigt att nämndens insatser och verksamheter är tillgängliga för kommunens medborgare. Inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning bedrivs utveckling för den enskildes trivsel, självbestämmande och trygghet. Nämnden är tillgänglig och erbjuder god service för invånare och kunder.

Nämnden fortsätter arbetet mot välfärdsbrottslighet för att säkra att varje skattekrona går till rätt ändamål. Detta med hjälp av effektiva och moderna metoder för att säkerställa en hög kvalitet i välfärden.

En tillgänglig och serviceinriktad socialtjänst arbetar enligt principen digitalt först. Principen om digitalt som förstahandsval innebär att digital teknologi, där det är möjligt och relevant, är det primära sättet för nämnden att tillhandahålla tjänster gentemot invånare och organisationer. Principen skapar förutsättningar för att öka andelen digitala interaktioner med nämndens målgrupper i syfte att generera ökad service till den enskilde samt att resurser över tid kan fördelas till möten där den mänskliga interaktionen skapar störst värde.

Socialnämnden förstärker fokus tillsammans med gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden samt grundskolenämnden på hög kvalitet i skolan för placerade barn. Detta för att placerade barn behöver ges än bättre möjligheter till grundskoleexamen och gymnasieexamen. En god skolgång är en grundsten för att kunna leva ett självständigt liv utan behov av stöd från välfärdsmyndigheter.

Nämnden utvecklar en enhetlig systematisk uppföljning av resultaten av de insatser som beslutas och erbjuds för att säkerställa en hög kvalitet.

Kommentar:

Nämnden bedömer att målet för 2024 uppfylls.

Under 2024 har nämndens verksamheter gjort betydande framsteg inom digital utveckling. Ett exempel är att invånare kan göra digitala ansökningar, följa sina ärenden, se beslut och kommunicera med handläggare. Vidare har statistik och uppföljning förbättrats genom användning av statistik-appar som hjälper till att analysera data och säkerställa att insatser ger önskade resultat.

Digitalisering har inneburit ökad självständighet för personer med funktionsnedsättning genom introduktionen av IoT-teknologi (Internet of Things, när saker är uppkopplade till internet), som till exempel en tjänst där brukare själva kan rapportera sin tid inom daglig verksamhet via appar eller anpassade skyltar. Detta har både ökat självständigheten och effektiviserat administrationen. Implementering har också gjorts av ett verktyg för tid- och insatsregistrering inom hemtjänsten som ger bättre insyn och möjliggör en mer individanpassad vård. Digitala medborgartjänster har utvecklats, bland annat lansering av E-tjänster för orosanmälan, vilket effektiviserar och snabbar upp processen.

Under året har funktionshinderomsorgen förbättrat kontrollen över utredningar och beviljade insatser genom en intern organisationsförändring. Arbetsgrupper har utvecklat processer för att säkerställa korrekt användning av resurser och motverka välfärdsfusk. Genom systematisk uppföljning med individens behov i centrum, IBIC kan måluppfyllelse följas utifrån individuella behov och säkerställa att insatserna leder till önskade resultat. Fortsatt arbete krävs för att bekämpa välfärdsfusk och förbättra uppföljningen av individuella insatser.

Inom individ- och familjeomsorgen har systematisk uppföljning och evidensbaserade insatser stärkts genom implementering av Lokal Evidens, LOKE-modellen, deltagande i projektet Nationell uppföljning av socialtjänstens omställning, NUSO samt införande av måluppföljning vid avslutad insats för både barn- och vuxeninsatser. Digitalisering med principen "Digitalt först" har ökat de digitala interaktionerna och förbättrat servicen till invånarna. Brukarundersökningar visar höga nivåer av nöjdhet bland användarna av socialtjänsten. Arbetet med barnkonventionen och skolgången för placerade barn har intensifierats.

Trots framstegen behövs ytterligare strukturerad uppföljning av insatser för att förbättra kvaliteten, särskilt inom barnavården. Vidareutveckling och förbättring av digitala processer är nödvändigt. Vissa områden, särskilt kring jobb- och studiechanser vid Arbetsmarknadscenter, behöver förbättras. Rutiner för statistikuttag och analys av placerade barn finns på plats, men ytterligare arbete krävs för att statistik och analyser verkligen ska användas i utvecklingen. Exempel på insatser som behöver utvecklas är öppenvård och hemmaplanslösningar för barn.

God ekonomisk hushållning

I nämndens årsredovisning redovisas nämndens ekonomiska resultat. Det ekonomiska resultatet omfattar drift- och investeringsbudget. Här redovisas även de ekonomiska indikatorerna samt om nämnden föreslår överföring av drift- eller investeringsbudget till nästkommande år.

Driftredovisning

Socialnämndens budgetram för år 2024 var 1 172,9 miljoner kronor. I samband med beslut om överföring av driftmedel minskade ramen 2024 med 1,4 miljoner kronor med anledning av överförd negativ avvikelse mot budget 2023 med motsvarande. Beslutad budgetram för socialnämnden efter överföring av driftmedel uppgick till 1 171,5 miljoner kronor. Inga ytterligare justeringar av nämndens budgetram beslutades under året.

	Helår 2024				Helår 2023		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall	Förändring mot2024	Förändring %
Socialnämnden resultaträkning mnkr							
Intäkter	325,7	300,2	25,5	8,5%	291,6	34,1	11,7%
Kostnader	-1 569,1	-1 471,7	-97,4	6,6%	-1 445,6	-123,5	8,5%
Nettoresultat	-1 243,4	-1 171,5	-71,9	6,1%	-1 154,0	-89,4	7,7%

Socialnämndens nettoresultat uppgick till 1 243,4 miljoner kronor för 2024 vilket innebar en negativ avvikelse mot året budget med 71,9 miljoner kronor eller 6,1 procent. Det var främst kostnader för insatser inom området individ och familjeomsorg, gruppen barn och unga, samt insatser enligt LSS (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) som avvek negativt i förhållande till budget. Årets nettoresultat motsvarade en nettokostnadsökning med 89,4 miljoner kronor (7,7 procent) i förhållande till föregående års driftresultat.

Resultaträkning

Socialnämnden, resultaträkning mnkr	Helår 2024				Helår 2023		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall	Förändring mot 2024	Förändring %
Taxor och avgifter	6,1	5,8	0,3	5,1%	7,5	-1,4	-18,7
Försäljning av verksamhet	82,7	98,2	-15,6	-15,8%	61,2	21,5	35,1%
Bidragsintäkter	222,6	179,1	43,4	24,3%	205,9	16,7	8,1%
Övriga intäkter	14,3	17,0	-2,7	-15,9%	17,0	-2,7	-15,9%
Intäkter	325,7	300,2	25,5	8,5%	291,6	34,1	11,7%
Löne- och personalkostnader	-703,0	-682,1	-20,9	3,1%	-665,9	-37,0	5,6%
Lokalkostnader	-74,0	-70,6	-3,4	4,8%	-57,6	-16,4	28,4%
Kostnader för bidrag	-156,4	-136,9	-19,5	14,3%	-141,4	-15,1	10,6%
Köp av tjänster	-610,5	-549,5	-61,0	11,1%	-554,8	-55,7	10,0%
Övriga kostnader	-20,3	-27,6	7,3	-26,4	-21,3	1,0	-4,7%
Avskrivningar och ränta	-4,9	-5,0	0,1	-1,6%	-4,5	-0,4	8,2%
Kostnader	-1 569,1	-1 471,7	-97,4	6,6%	-1 445,6	-123,5	8,5%
Nettoresultat	-1 243,4	-1 171,5	-71,9	6,1%	-1 154,0	-89,4	7,7%

Intäkterna uppgick till 325,7 miljoner kronor (nämndinterna transaktioner eliminerade) vilket innebar en positiv avvikelse mot budget med 25,5 miljoner kronor. Den främsta anledningen till den positiva budgetavvikelsen var att statsbidrag motsvarande 39,7 miljoner kronor intäktsfördes under 2024, vilka var hänförliga till tidigare år. Medlen avsåg flyktingbidrag från Migrationsverket som enligt kommunala redovisningsregler ska bokföras det år som utbetalningen sker, det vill säga inga medel ska föras över mellan åren.

Intäkterna ökade med 46,3 miljoner kronor eller 16,6 procent jämfört med föregående år beroende på statsbidrag.

Kostnaderna uppgick till 1 569,1 miljoner kronor och översteg budget med 97,4 miljoner kronor i förhållande till budget, 6,1 procent. Inom lönekostnader redovisades ett negativt utfall mot budget med 20,9 miljoner kronor och avser främst personlig assistans. Kostnader för bidrag redovisade en negativ budgetavvikelsen med 19,5 miljoner kronor eller 14,3 procent avsåg kostnader för försörjningsstöd, ersättning till utförare inom personlig assistans samt övriga bidrag.

Den största negativa avvikelsen i förhållande till budget, motsvarande 61,0 miljoner kronor eller 11,1 procent, avsåg köp av tjänster. Denna avvikelse kunde främst hänföras till placeringskostnaderna inom barn och unga samt insatser inom LSS.

Kostnaderna ökade med 135,7 miljoner kronor jämfört med föregående år beroende på ökade lönekostnader, ökade kostnader av utbetalning av bidrag samt ökade kostnader för olika insatser i form av köpta tjänster.

Driftredovisning per avdelning

Avdelningar mnkr nettokostnader	Helår 2024				Helår 2023		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall	Förändring mot 2024	Förändring %
Förvaltningsdirektör och staber	-57,8	-57,9	0,0	-0,1%	-57,3	-0,5	0,9%
Socialnämnd	-2,6	-11,3	8,7	-76,9%	-2,9	0,3	-10,8%
Försörjningsstöd	-145,7	-132,4	-13,3	10,0%	-131,5	-14,2	10,8%
Individ- och familjeomsorg (IFO)	-474,6	-454,2	-20,4	4,5%	-487,1	12,5	-2,6%
Funktionshinderomsorg	-562,6	-515,7	-46,9	9,1%	-470,8	-91,8	19,5%
Socialnämnden	-1 243,4	-1 171,5	-71,9	6,1%	-1 154,0	-89,4	7,7%

Förvaltningsdirektör och staber hade ett utfall i linje med budget. För nämnden redovisades ett överskott i förhållande till budget motsvarande 8,7 miljoner kronor avseende den nämndreserv som budgeterades med 10,0 miljoner kronor men som inte förbrukades. Reserven bidrog till att väga upp underskott i verksamheterna.

Försörjningsstöd redovisade ett underskott i förhållande till budget motsvarande 13,3 miljoner kronor. Främsta orsaken till underskottet var att antalet hushåll med ekonomiskt bistånd i genomsnitt ökade med cirka 40 hushåll, motsvarande 4,8 procent mot budget. Riksnormen för försörjningsstöd höjdes från 2023 till 2024 med 8,7 procent vilket också har bidragit till avvikelsen mot budget som ökningen i jämförelse med föregående år. Ökningen kan också härledas till att Sverige befinner sig i en lågkonjunktur, som i sin tur innebär ökad arbetslöshet.

Individ- och familjeomsorg redovisade ett underskott motsvarande 20,4 miljoner kronor, eller 4,5 procent, i förhållande till helårsbudget. Resultatet påverkades dock positivt av ett engångsbelopp motsvarande 39,7 miljoner kronor för statsbidrag som tillhörde år 2023 och tidigare år, vilket bokfördes i driftresultatet år 2024 i enlighet med gällande kommunala redovisningsregler. Statsbidraget avsåg flyktingmedel från Migrationsverket. Det underliggande underskottet mot budget inom individ- och familjeomsorgen drevs uteslutande av placeringar och insatser inom barn och unga, främst placeringar inom HVB (Hem för vård eller boende) och placeringar inom SiS (Statens institutionsstyrelse). Kostnaderna för dessa placeringar ökade även i jämförelse med föregående år då volymerna ökade men även kostnad per dygn. Placeringarna inom HVB har varit mer komplicerade och omsorgskrävande under år 2024 än 2023 vilket var anledningen till högre dygnskostnader än föregående år.

Funktionshinderomsorg redovisade ett underskott med 46,9 miljoner kronor i förhållande till årets budget. Enheten för förebyggande och myndighetsutövning redovisade ett underskott motsvarande 30,4 miljoner kronor i negativ avvikelse mot budget vilket främst drevs av en volymökning inom LSS som hade 16 fler brukare än i budget och föregående år. Inom egen regi-verksamheten redovisades underskott i förhållande till budget inom daglig verksamhet med 6,7 miljoner kronor samt inom personlig assistans med 11,0 miljoner kronor.

Uppfyllnad av ekonomiska indikatorer - budgetföljsamhet och prognossäkerhet

Socialnämndens avvikelse i förhållande till budget var ett sammanlagt underskott med 71,9 miljoner kronor vilket innebär en budgetavvikelse med 6,1 procent. Budgetavvikelsen var högre än kommunens indikator för budgetavvikelse (mindre än, eller lika med 0,5 procent).

Prognosavvikelse mäter hur väl årsprognosen i delårsrapporten per augusti månad överensstämmer med årets slutliga resultat. I delårsrapporten prognostiserades ett nettoresultat för året motsvarande 1 274,5 miljoner kronor vilket innebar en negativ avvikelse mot budget med 103,0 miljoner kronor. Årsresultatet blev 1 243,4 mnkr vilket var 31,1 miljoner kronor eller 2,4 procent bättre årsprognosen i delårsrapporten. Den främsta anledningen till prognosavvikelsen var de statsbidrag från Migrationsverket som bokfördes i december månad vilka avsåg tidigare års bidrag med motsvarande 39,7 miljoner kronor. Prognosavvikelsen avsåg även funktionshinderomsorg där bland annat personlig assistans redovisade ett lägre årsresultat än prognosen i delårsrapporteringen.

Investeringsredovisning

Investering avdelning, mnkr	Helår 2024			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Förbrukning %
Förvaltningens stab och ledning	-0,3	-17,7	17,4	1,6%
Individ- och familjeomsorg	-0,4			
Funktionshinderomsorg	-2,2			
Socialnämnden investeringar totalt	-2,9	-17,7	14,7	16,5%

Socialnämndens budget för investeringar uppgick till 10,0 miljoner kronor för helåret 2024 enligt kompletterad Mål och budget. I samband med beslut om överföring av investeringsmedel 2023–2024 ökade ramen med 7,7 miljoner kronor vilket innebar att den totala investeringsbudgeten för 2024 uppgick till 17,7 miljoner kronor. Under året disponerades 2,9 miljoner kronor för investeringar vilket motsvarar 16,5 procent av årets investeringsbudget. Den främsta förbrukningen avsåg funktionshinderomsorg och inom boenden LSS i egen regi där 1,7 miljoner kronor förbrukades för inventarier och anpassningar. Övriga investeringar avsåg inventarier inom daglig verksamhet samt förebyggande verksamhet. Inom individ- och familjeomsorg gjordes investeringar i verksamhetens lokaler i till exempel verksamheten Mini-Maria.

Väsentliga personalförhållanden

Kompetensförsörjning

Ett arbete har påbörjats för att utveckla arbetssätten för kompetensförsörjning och fortsätter 2025. Under 2024 har antalet tillfälligt inhyrd personal inom myndighetsutövning minskat med 75 procent jämfört med 2023. Som en åtgärd har behovet av en resurspool utretts.

Resurspoolen startade upp i slutet av 2024 och kommer att fortsätta utökas under början av 2025. Ett rekryteringsstöd lanserades under året och alla kandidater som är med i rekryteringen får skatta upplevelsen av rekryteringen.

Yrkeskategorin stödpedagoger infördes inom funktionshinderomsorgen för att öka kvaliteten i verksamheten och möjliggöra att ge stöd till brukare med mer komplexa behov och genom att bidra med pedagogisk kunskap till övriga medarbetare i det dagliga arbetet.

Under 2024 har det införts en digital avslutsenkät för att stärka nämndens förmåga att vara en attraktiv arbetsgivare och att behålla personal. Alla som slutar ges en möjlighet till att besvara enkäten och svaren kommer att användas för att utveckla Haninge kommun som arbetsgivare och att identifiera utvecklingsområden att arbeta vidare med.

Ledar- och medarbetarskap

Ledarskapet har blivit närmare i och med den nya processorienterade organisationen där varje chef har färre antal anställda, vilket bekräftas i medarbetarundersökningen (APU). Inom individ- och familjeomsorgen var ledarskapsindex för 2024, 85, vilket är högre än genomsnittet för kommunerna i Stockholms län år 2023 enligt Sveriges kommuner och regioner, SKR. Funktionshinderomsorgens index för ledarskapsindex låg på 81, genomsnittet för området i Stockholms län var 85 år 2023. HME-index speglar medarbetarnas förväntningar och upplevelser inom ledarskap, motivation och styrning på en skala från 1 till 100.

Arbetsmiljö

Införandet av ett mer främjande arbetsmiljöarbete (Hållbara arbetsplatser) har genomförts enligt plan och fortsätter 2025. Medarbetare har uttryckt att man tycker att metoden är givande och bra.

Sammanställning av personalstatistik

Samtliga uppgifter gäller tillsvidareanställningar och tidsbegränsade anställningar med en sysselsättningsgrad på minst 40 procent av heltid, om inget annat anges.

Antal anställda

Antalet anställda sista december visas i antal personer, antal anställningar och uttryckt som antal årsarbetare. Enheten för korttids tillsyn (KTT) överfördes från Utbildningsförvaltningen till Social- och äldreförvaltningen hösten 2024 vilket ökade antalet anställda med 22 personer. Under året har även två nya gruppboheter öppnats vilket ledde till en ökning av antalet anställda med 18 personer. Inom individ- och familjeomsorgen har fler socialsekreterare

rekryterats till tjänster som under 2023 hade inhyrd personal istället vilket har ökat antalet anställda. Arbetet inom den första linjens socialtjänst inom Individ- och familjeomsorgen har förstärkts med bland annat skolsociologer. För båda verksamhetsområden har den nya organisationen från 1 januari 2024 inneburit rekryteringar till nya roller inom respektive verksamhetsområde och i andra fall har tidigare medarbetare inom äldrenämndens verksamhet flyttats till socialnämnden.

Antal anställda

	Antal personer		Antal anställningar		Antal årsarbetare		Medelålder	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Kvinna	623	673	623	673	606,4	655,5	45,4	45,4
Man	166	181	166	181	161,1	175,7	45,1	45,8
Total	789	854	789	854	767,5	831,2	45,3	45,5

Tabell: Antal anställningar, Social- och Äldreförvaltningen, Individ- och familjeomsorg, Funktionshinderomsorg

Personalomsättning

Personalomsättningen inom nämndens verksamhetsområden var totalt 14 procent med 7,8 procent externa avgångar på medarbetarens eget initiativ, att jämföra med kommunens totala värden 11,6 procent respektive 6,4 procent. Den höga omsättningen för vissa befattningar inom myndighetsutövning höjer värdena över genomsnittet: handläggare inom LSS med en total personalomsättning över 30 procent och socialsekreterare över 20 procent.

Personalomsättning	2022	2023	2024
Personalomsättning totalt i procent	14,85	15,78	14,00
Avgångar externt på egen begäran i procent	8,42	9,31	7,77
Avgångar externt på egen begäran, antal personer	59	69	61

Tabell: Personalomsättning, Social- och Äldreförvaltningen, Individ- och familjeomsorg, Funktionshinderomsorg

Pensionsprognos

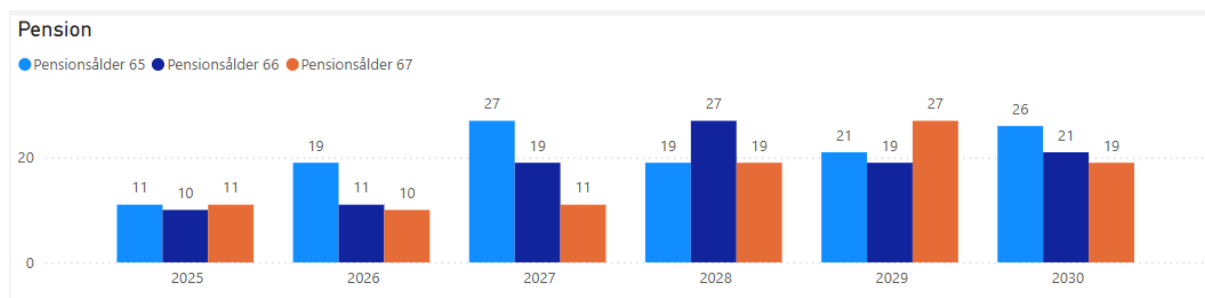

Diagram: Pensionsavgångar vid 65-67 år, Social- och Äldreförvaltningen, Individ- och familjeomsorg, Funktionshinderomsorg

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvarotalet har ökat på grund av ökad långtidsjukfrånvaro, främst i åldersgruppen över 50 år. Framförallt berör det personliga assistenter inom funktionshinderomsorgen, men även

handläggare inom LSS, stödassistenter, och boendestödjare. För gruppen upp till 29 år minskade sjukfrånvaron, i motsatts till den nationella trenden.

Total sjukfrånvaro	2022	2023	2024	Förändring
Total sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid	7,60	6,60	7,17	+0,57

Kort- och långtidsfrånvaro	2022	2023	2024	Förändring
Korttidsfrånvaro i procent av total sjukfrånvaro	49,5	48,0	44,5	-3,5
Långtidsfrånvaro i procent av total sjukfrånvaro	50,5	52,0	55,5	+3,5

Sjukfrånvaro kön	2022	2023	2024	Förändring
Kvinnor (%)	7,93	6,89	7,74	+0,85
Män (%)	6,23	5,48	5,01	-0,47

Sjukfrånvaro ålder	2022	2023	2024	Förändring
Upp till 29 år (%)	5,25	6,60	4,67	-1,93
30 - 49 år (%)	7,90	6,20	6,53	+0,33
50 år och äldre	7,79	7,06	8,37	+1,31

Tabell: Sjukfrånvaro, Social- och Äldreförvaltningen, Individ- och familjeomsorg, Funktionshinderomsorg

Förväntad utveckling

Omställning till ny socialtjänstlag och annan ny lagstiftning som berör nämndens verksamheter

En ny socialtjänstlag kommer att träda i kraft 1 juli 2025. Den nya lagen innebär förstärkt fokus på förebyggande arbete och en socialtjänst som är lättillgänglig och kunskapsbaserad.

Intentionen i den nya lagen är att socialtjänsten ska möta individers behov av stöd i tidigt skede innan problem växt sig större och behovet av mer omfattande insatser uppstår. Inom nämnden kommer funktionshinderomsorgen och individ- och familjeomsorgen fortsätta arbetet med att anpassa verksamheten till den nya socialtjänstlagen. För att möta behovet av en förebyggande och lättillgänglig socialtjänst fortsätter verksamhetsområdena arbetet inom en första och en andra linje inom verksamheten. Verksamhetsområdena implementerar nya arbetssätt i linje med den nya lagen utifrån klienters och brukares behov.

För att arbeta mer kunskapsbaserat fortsätter arbetet med fler strukturerade arbetssätt för att följa upp effekt av insatser och för att göra bättre bedömningar av individers behov. Den nya lagen innebär också högre krav på att socialtjänstens insatser ska ha stöd av evidens eller beprövad erfarenhet. Då den nya socialtjänstlagen kräver förändrat arbetssätt och insatser inom flera områden bedömer nämnden att omställningsarbetet kommer att pågå under flera års tid.

Nämnden driver ett eget internt projekt och ingår i flera nationella projekt för att stödja omställningen av socialtjänsten såsom projekten Tidiga insikter för tidiga insatser, TITI samt Nationell uppföljning av socialtjänstens omställning, NUSO som båda leds av Sveriges kommuner och regioner, SKR.

I samband med att den nya socialtjänstlagen träder i kraft kommer också en **socialtjänstdataregisterlag** som beskriver hur socialtjänsten får använda data. Syftet är att skapa långsiktiga och stabila förutsättningar för den fortsatta utvecklingen av en kunskapsbaserad socialtjänst genom att stärka den nationella statistiken inom socialtjänsten.

Lagförslaget **"Tryggare hem för barn", lex Tintin** träder i kraft första januari 2025. Syftet är att man på ett tydligare sätt ska se till barnets bästa i bland annat vårdnadstvister.

Kontinuerlig anpassning av nämndens kostnader

Utifrån nämndens underskott inom vissa verksamheter har åtgärdsplaner tagits fram för att minska kostnaderna. Under 2025 kommer verksamheten daglig verksamhet i egen regi genomföra förändringar för att säkra en budget i balans. Dels sker en optimering av bemanningen inom verksamheten som utgår från brukarnas behov och dels läggs en verksamhet i Jordbro ned med anledning av att det inte går att bedriva verksamheten utan underskott. Verksamheten personlig assistans arbetar aktivt med att minska sina kostnader. Då tidigare upphandling inte fick några anbud pågår en fördjupad analys och omvärldsbevakning utifrån andra kommuners erfarenheter med nyligen genomförda upphandlingar. Inom

myndighetsutövningen för barn och unga pågår ett större och långsiktigt arbete för att utveckla hemmaplanslösningar av god kvalitet tillsammans med skola och kultur och fritid. Detta arbete behöver intensifieras för att bättre möta barns och familjers behov av öppenvård. Dels för att undvika placering eller för att kunna flytta hem igen efter en placering och dels för att minska nämndens kostnader. Ekonomiskt bistånd fortsätter att utveckla en effektiv handläggningsprocess och insatser för att individer ska komma till rätt försörjning och att minska nämndens kostnader för ekonomiskt bistånd. Ett kontinuerligt arbete med att se över stöd- och ledningsstrukturen inom förvaltningen fortsätter för att säkerställa rätt resurser och kostnader för nämndens uppdrag.

Behovet av fler bostäder med särskild service

Nämndens kostnader för platser inom bostäder med särskild service samt servicebostad har ökat med anledning att fler individer har behov av insatsen men också att kostnaderna per dygn och plats har ökat. När placering inte kan ske inom kommunens egna boenden innebär det en merkostnad för nämnden samt att nämnden inte kan tillgodose behovet att få bo kvar i den egna kommunen. Inom funktionshinderomsorgs myndighet pågår ett arbete med att säkerställa rätt boendeinsats för rätt person så att vi möter behoven på bästa sätt. Detta är ett sätt för att skapa fler platser i egen regi. Rapporten "Gott liv som äldre" (<https://skr.se/download/18.2d09e31b1872c96cd2f42082/1680592415663/8047-122-0.pdf>) visar också ett behov av att skapa anpassade särskilda boenden för äldre personer med intellektuell funktionsnedsättning för att bättre möta behoven. Nämnden ska tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen se över möjliga lösningar på kort och lång sikt för att minska nämndens kostnader för externa placeringar utanför kommunen.

Fortsatt arbete med stärkt samverkan

Under 2025 behöver nämnden fortsätta analysera utfall noggrant och förstärka samverkan med andra aktörer, både internt och externt, för att möta utmaningarna och förbättra sina insatser. Genom att dra nytta av framgångsrika arbetssätt och stärka insatserna kan nämnden säkerställa att rätt stöd erbjuds till rätt personer vid rätt tidpunkt. Ett större samverkansarbete kommer att ske med skolor, polis och fritidsverksamheter för att motverka kriminalitet bland unga. Detta ligger som en särskild strategisk aktivitet i berörda nämnders nämnd- och verksamhetsplaner. Detta samverkansarbete är av största vikt för att dels möta kraven i ny socialtjänstlag men också för att säkerställa rätt kostnader och insatser för nämndens målgrupper.

Digital utveckling

Inför 2025 är prioriteringarna för funktionshinderomsorgen att säkerställa att digitala lösningar möter verkliga behov, använda tydliga nyttokalkyler för att maximera effekten av projekt och insatser, samt stärka det operativa samarbetet kring digitaliseringsfrågor och säkerställa att resurser och teknik är i linje med de krav som ställs av den digitala utvecklingen. För individ- och familjeomsorgen är målen liknande: att öka involveringen av brukare i utvecklingsprocessen, basera alla projekt på tydliga nyttokalkyler, tydliggöra kommunikations- och beslutsprocesserna, samt fokusera på de mest värdeskapande initiativen.

Sammanfattningsvis har digitaliseringen under 2024 lett till förbättringar inom både funktionshinderomsorgen och individ- och familjeomsorgen, inför 2025 är målet att ytterligare stärka dessa framsteg genom fokuserade och behovsanpassade initiativ.

Konkurrensutsättning

Under 2024 har följande upphandlingar genomförts inom socialnämndens område; Hem för vård och boende (HVB) för vuxna med beroendeproblematik, jourhem och förstärkta jourhem för barn och unga 0 till 20 år, drift av bostad med särskild service enligt LSS i form av servicebostäder, stödboende och träningslägenheter för personer från 21 år. Upphandling av personlig assistans avbröts på grund av avsaknad av anbud.

Revidering av valfrihetssystemet enligt LOV för daglig verksamhet

Under perioden har valfrihetssystemet inom daglig verksamhet reviderats för att bättre spegla målgruppens behov av insats och att nämndens kostnader ska stå i relation till behoven. Revideringen av valfrihetssystemet kräver en omställning av den egna regins kostnader för anpassning till den nya ersättningen.

Nytt avtal för öppenvårdsinsatser - Dagbehandling med grundskola och dagverksamhet för unga

Det tidigare avtalet för dagbehandling med grundskola och dagverksamhet för unga löpte ut den 13 februari 2024 utan möjlighet till förlängning. En ny upphandling genomfördes tillsammans med Huddinge kommun som avtalsägare. Det nya avtalet trädde i kraft den 14 februari 2024.

Nytt avtal för öppenvårdsinsatser - Familjebehandling, kontaktperson och utredningar

Avtalet avseende familjebehandling, kontaktperson och utredningar löpte ut den 13 februari 2024 utan möjlighet till förlängning. En ny upphandling genomfördes tillsammans med Huddinge kommun som avtalsägare. Upphandlingen omfattade fyra områden: familjebehandling, kontaktperson, utredning samt familjebehandling kombinerad med kontaktperson. Det nya avtalet trädde i kraft den 14 februari 2024. Det delområde som omfattar familjebehandling var föremål för en överprövning, vilken senare avskrevs.

Nytt avtal för öppenvårdsinsatser - Stödboenden, träningslägenheter och helgkollo

Det tidigare avtalet för stödboenden, träningslägenheter och helgkollo löpte ut den 13 februari 2024 utan möjlighet till förlängning. En ny upphandling genomfördes tillsammans med Huddinge kommun som avtalsägare. Upphandlingen omfattar stödboende i kollektiv form samt träningslägenheter för ungdomar (16–20 år). Helgkollo, som tidigare inkluderats i avtalet, har utgått från den nya upphandlingen då behovet bedömdes vara lågt. Det nya avtalet trädde i kraft den 14 februari 2024.

Avrop från ramavtal

Avrop har gjorts i upphandlade ramavtal om 634,6 miljoner kronor. Framför allt är det placering av individer i olika insatser, både enligt SoL (socialtjänstlagen) och LSS (lag om stöd och service till vissa funktionshindrade). Ungefär 60 procent av kostnaderna rör personer med funktionsnedsättning och 40 procent personer inom individ- och familjeomsorgen. De

leverantörer som det gjorts mest avrop ifrån är Nytida AB, Mikael Anderson Rätt & Fel AB, SiS LVM-hem, Cabonline Region Stockholm AB och Unika LSS Omsorg Sverige AB. En fullständig förteckning över de köp som nämnden gjort för över 2 miljoner kronor under året finns i bilaga 2.

Internkontroll

Genom intern kontroll kontrolleras att verksamheterna fungerar på ett bra sätt, är kostnadseffektiva, att saker görs på rätt sätt och att inga oegentligheter förekommer. Målet med intern kontroll är att säkerställa:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet,
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten,
- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer.

En god intern kontroll kännetecknas också av att möjliga risker ringas in, bedöms och förebyggs.

En övergripande riskanalys ligger till grund för vilka kommundemensamma kontrollmoment och kontroller som ska ingå i internkontrollplanerna. Utöver detta har riskanalyser gjorts för varje nämnds/bolags ansvarsområde och egna kontroller har tillförts i nämndens internkontrollplan.

Kontroll och åtgärder

För perioden har följande kontroller genomförts av nämnden.

Välfärdsbrottslighet

Att det finns brister i arbetssättet för att förebygga, upptäcka och förhindra välfärdsfusk kopplat till utbetalning av försörjningsstöd samt av assistansersättning enligt LSS.

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll av arbetssätt	Avrapportering till nämnd vid årsredovisningen	Kontroll utförd.

Beskrivning:

Kontroll av att riskanalys genomförts inom berörda verksamheter, av handläggnings- och utbetalningsprocesser inom försörjningsstöd och personlig assistans med syftet att identifiera var åtgärder behövs för att minska risk för välfärdsbrott.

Kontroll av att åtgärder planerats och vidtagits med utgångspunkt från riskanalys.

Kommentar:

Kontroll har gjorts av att riskanalys genomförts inom berörda verksamheter av handläggnings- och utbetalningsprocesser inom försörjningsstöd och personlig assistans med syftet att identifiera var åtgärder behövs för att minska risk för välfärdsbrott.

Kontroll har även gjorts av att åtgärder planerats och vidtagits med utgångspunkt från riskanalys.

Därutöver har kontrollerats att förbyggande åtgärder vidtagits med utgångspunkt från kommunrevisionens rekommendationer i rapport Granskning av interna kontroller kopplade till risken för välfärdsbrott inom personlig assistans”, SN-2023-00158.

Resultat och åtgärdsbehov

Granskningen har visat att inom såväl personlig assistans som försörjningsstöd finns genomförda riskanalyser samt att åtgärder har preciserats för att minska risk för välfärdsbrott. Mot bakgrund av riskanalysen preciserades åtgärder. Exempel på åtgärder är förtydligande av villkor för att erhålla försörjningsstöd och vilka uppgifter som den enskilde är skyldig att informera kommunen om, förtydliganden av rutiner och implementering av dessa samt begränsningar av vad olika personer kan göra i systemet.

FUT-handläggarna som arbetar för att motverka felaktiga utbetalningar, har flyttat från ekonomiskt bistånd till Stöd och Service. Inom ramen för omorganisationen har arbete med rutiner och processflöde gjorts för att skapa förutsättningar för kärnuppdraget. En effekt av förändringarna är fler granskningar, skärpta rutiner och striktare behörighetsstyrning i verksamhetssystem.

Verksamheten har även arbetat med utvecklingsåtgärder utifrån revisionsrapporten ”Granskning av interna kontroller kopplade till risken för välfärdsbrott inom personlig assistans”, SN-2023-00158.’ Utifrån rapporten har följande åtgärder vidtagits:

Granskningen har visat hur arbetssättet stärkts vad gäller att förebygga, upptäcka och förhindra välfärdsbrott kopplat till utbetalning av försörjningsstöd samt av assistansersättning enligt LSS.

Riskanalyser har genomförts inom de kontrollerade verksamheterna och preciserats med syfte att minska risken för välfärdsbrott. Såväl inom försörjningsstöd som personlig assistans fortgår åtgärdsarbetet, samtidigt som flera åtgärder redan har blivit verkställda. Avseende personlig assistans rör det i hög grad åtgärder som föreslagits vid revisionsgranskning.

Efterlevnad av förvaltningslagen

Att förvaltningen inte efterlever förvaltningslagens krav vad gäller service och tillgänglighet för den enskilde.

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll av förvaltningslagens efterlevnad	Avrapportering till nämnd vid årsredovisningen	Kontroll utförd.

Beskrivning:

Kontroll avseende efterlevnad av förvaltningslagen vad gäller service och tillgänglighet för den enskilde.

Kommentar:

Genomgång har gjorts av registrerade synpunkter i som inkommit under perioden och som rör service och tillgänglighet. Genomgång har gjorts av information på hemsidan avseende hur och när verksamheten är tillgänglig för kontakt i olika ärenden samt hur begäran om allmän handling kan göras. Service och tillgänglighet har kontrollerats genom anonyma försök att ta kontakt med förvaltningen i olika typer av frågor samt vid begäran om allmän handling.

Resultat och åtgärdsbehov

Under perioden har det inkommit fyra synpunkter om tillgänglighet enligt förvaltningslagen. Hemsidan har enkla sökvägar till kontaktinformation, men information om begäran av allmän handling är svår att hitta. Frågor ställda via e-post har alla besvarats korrekt och inom lagstadgad tid. Tre begäran om allmän handling har inkommit, alla besvarades inom rimlig tid. Frågor via telefon besvarades felaktigt i ett fall och krävdes två försök i två fall, men besvarades då korrekt och direkt. Synpunktsresultaten tyder inte på större avvikelser, men vissa förbättringsområden har identifierats. Nämnden bör behålla de enkla sökvägarna på hemsidan och göra information om allmän handling mer lättillgänglig. Ökad kunskap hos medarbetare som tar emot telefonsamtal i kommunens växel behövs för att hantera frågor direkt utan hänvisning.

Utvärdering av flexibla kontaktmöjligheter kan förbättra tillgängligheten. Internutbildning och riktlinjer kring förvaltningslagen och utlämnande av allmän handling fortsätter under 2025 för att säkerställa efterlevnad av bestämmelserna.

GDPR

Att det finns brister i arbetssättet för att förebygga att hantering av personuppgifter sker i strid mot dataskyddsförordningen (GDPR).

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll av arbetssätt	Avrapportering till nämnd vid årsredovisningen.	Kontroll utförd.

Beskrivning:

Kontroll av arbetssättet för att förebygga att hantering av personuppgifter sker i strid mot dataskyddsförordningen (GDPR).

Kommentar:

Kontrollmetoden inkluderade enkätutskick till enhetschefer för att följa upp rutiner för dataskyddsförordningen, identifiera brister i hanteringen av personuppgifter och säkerställa att

medarbetarna följer dessa rutiner. Dessutom gjordes en kontroll av anmälda personuppgiftsincidenter i kommunens incidentrapporteringsystem KIA.

Analys av resultat och åtgärdsbehov

Resultaten från enkäten visar inga tecken på att nämndens metoder för att förebygga och hantera personuppgifter i enlighet med GDPR inte fungerar. Respondenterna har genomgående angett ett arbetssätt som innefattar såväl förebyggande som åtgärdande arbete för att säkerställa medarbetarnas följsamhet av rutiner för hantering av personuppgifter. Under år 2024 har åtta personuppgiftsincidenter rapporterats, vilket bedöms vara ett relativt begränsat antal. De incidenter som föranlett rapportering har utgjorts av händelser såsom borttappade telefoner, en dator som försvunnit samt ett par incidenter i dokumentationssystemet Life Care. Inga rapporterade incidenter har föranlett återkoppling från Integritetsmyndigheten med meddelande om sanktioner eller krav på åtgärder.

Internkontrollen har i huvudsak genomförts genom enhetschefers självskattning, utöver genomgången av rapporterade incidenter i kommunens incidentrapporteringsverktyg. Resultaten har inte utvisat brister som föranleder specifika utvecklingsåtgärder i arbetssättet, för säkerställa efterlevnad av GDPR.

Ramavtalstrohet

Att ramavtal inte följs och att avsteg från ramavtal sker utöver vad som är godtagbart enligt rutin.

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll av ramavtalstrohet bland nämndens verksamheter	Avrapportering till nämnd vid årsredovisningen	Kontroll utförd.

Beskrivning:

Kontroll av att nämndens verksamheter följer ramavtal och att avsteg från ramavtal endast görs enligt rutin.

Kommentar:

Kontroll har gjorts av att personalrelaterade livsmedel sker enligt ramavtal och att avsteg från ramavtal endast görs enligt rutin där det föreligger synnerliga omständigheter. Kontrollerna har genomförts i stickprovsform, där tio fakturor under perioden 2024-01-01 - 2024-08-31 relaterat till personalrelaterade livsmedel slumpmässigt valts ut från kommunens fakturahanteringssystem. För varje faktura kontrollerades om beställning har skett via ramavtalad leverantör. I de fall beställning skett på annat vis än via ramavtalad leverantör har fakturans attestant ombetts delge dokumentation avseende skäl till avsteg. Om dokumentation saknats har attestant ombetts meddela skälen till avsteg.

Analys av resultat och åtgärdsbehov

Resultatet i internkontrollen indikerar att efterlevnad av kommunens ramavtal är bristfällig för socialnämndens verksamheter. Av totalt tio kontrollerade fakturor noteras att köp har skett inom ramavtal i tre fall. Avsteg har inte skrivits i något av de övriga fallen vilket rutinen kräver. I ett av inköpen utanför ramavtal anges att verksamheten hamnade i tidsbrist på grund av bristande planering. Tidsbrist på grund av bristande planering kan inte bedömas som synnerliga skäl. I tre av fallen kunde beställande chef inte ange varför köp hade skett utanför ramavtal. I de övriga tre fallen angavs bristande kunskap om att leverantören inte fick användas alternativt hur korrekta inköp skulle genomföras.

Inom förvaltningen pågår det ett arbete för att öka förståelsen och kunskapen om upphandlingar, avtal och regelverk. Internkontrollen påvisar att det finns behov av fortsatt kompetensutveckling avseende kommunens upphandlade ramavtal samt hur verksamheterna ska agera vid inköp. Enligt rutin ska det inför varje inköp göras en kontroll kring om ramavtal finns, internkontrollen visar att brister avseende detta finns.

Ramavtalstrohet kommer vara ett kontrollmoment även i 2025 års internkontrollplan. Som led i kompetensutvecklingen, kommer cheferna fortsatt under 2025 att uppmärksammas på vikten av att följa gällande bestämmelser samt om möjligheten att använda förvaltningens inköpsstöd för att få vägledning vid genomförande av korrekta inköp.

Direktupphandling

Att direktupphandling inte sker enligt gällande lagstiftning och riktlinjer.

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll av direktupphandlingar	Avrapportering till nämnd vid årsredovisningen	Kontroll utförd.

Beskrivning:

Kontroll av genomförda direktupphandling för att se om de skett enligt gällande lagstiftning och riktlinjer.

Kommentar:

Kontrollen genomfördes för att säkerställa att rutiner för direktupphandling följs inom socialnämndens verksamhetsområden. Metoden innebar att granska fakturor och kontakta ansvariga för att kontrollera hur inköpen genomförts. Urvalet omfattade de tio högst fakturerade kursköpen under perioden 2024-01-01 till 2024-08-31.

Analys av resultat och åtgärdsbehov

Av de tio kontrollerade fakturorna har svar erhållits avseende samtliga. För två av köpen går internkontrollens frågor inte att besvara då attesterande chef inte har genomfört inköpet och

dokumentation om inköpet saknas. I fyra av fallen har ramavtal nyttjats och direktupphandling har därför inte skett. I övriga fyra fall har direktupphandlingsrutinen inte efterlevts. I inget av fallen hade offertförfrågan skickats ut, direktupphandlingen dokumenterats eller diarieförts, leverantörskontroll genomförts eller upphandlingssekretessen iakttagits. Förvaltningens stöd för direktupphandlingar och inköp hade inte kontaktats i något av fallen.

Bristerna ligger främst i att leverantörskontroll inte genomförs och att direktupphandlingen vare sig dokumenteras eller diarieförs. Med leverantörskontroll avses en kontroll av att antagen leverantör betalar sina skatter och sociala avgifter, innehar F-skattsedel samt har en stabil ekonomi. Om en leverantörskontroll inte genomförs föreligger risken att kommunen köper in varor och tjänster från leverantörer som inte uppfyller sina lagstadgade skyldigheter. Om antagen leverantör inte har en stabil ekonomi föreligger även risken att leverantören inte kan fullfölja kontraktet vilket kan leda till skada för kommunen.

Vid internkontrollen noteras att direktupphandlingsrutinen inte är implementerad i verksamheterna vilket är en bidragande orsak till att rutin och lagstiftning inte efterlevs. Bristande implementering leder till att verksamheterna inte har kunskap om hur direktupphandlingar ska genomföras på ett korrekt sätt samt vad det finns för stöd att få vid inköp. Förvaltningen har under 2024 tagit fram en uppdaterad direktupphandlingsrutin med tillhörande mallar och checklistor för att underlätta för förvaltningens beställare att genomföra korrekta inköp. För att förankra rutinen har en utbildning tagits fram som är obligatorisk för samtliga chefer inom förvaltningen.

Som led i kompetensutvecklingen, kommer cheferna fortsatt under 2025 att uppmärksammas på vikten av att följa gällande bestämmelser samt om möjligheten att använda förvaltningens inköpsstöd för att få vägledning vid genomförande av korrekta direktupphandlingar.

Bilagor

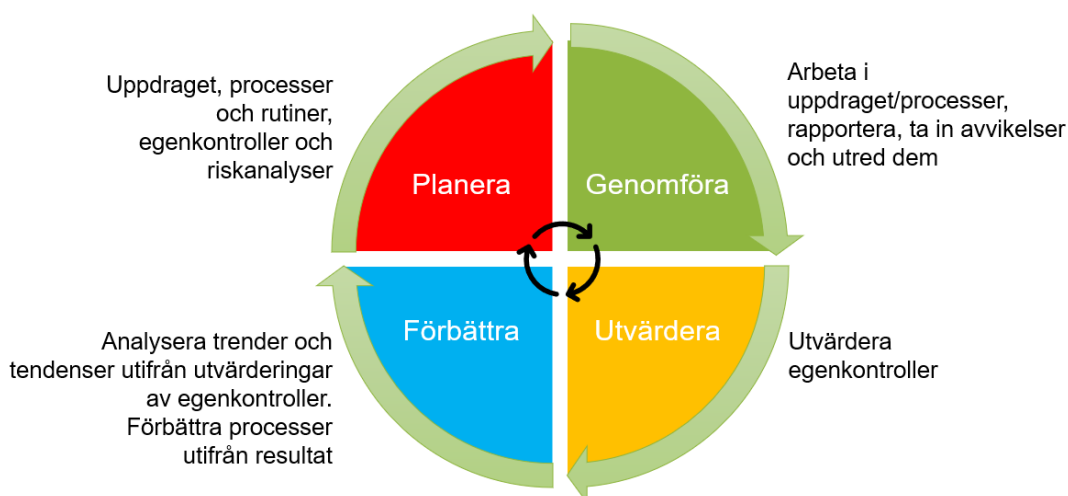
Bilaga 1, Socialnämndens kvalitetsuppföljning 2024

Inledning

I en sammanställd kvalitetsrapport till nämnden redovisas det kvalitetsarbete som har genomförts under det gångna året. Rapporten ger en översikt över kvalitetsarbetet inom olika verksamhetsområden och ger insyn för den ansvariga nämnden samt andra intressenter.

Den verksamhet som bedrivs inom nämndens ansvarsområde ska vara av god kvalitet, vilket innebär att verksamheten uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter. Den nämnd som bedriver verksamheter enligt socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL) ska säkerställa att den enskilde får insatser av god kvalitet samt för att det finns ett upprättat ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

Ett införande av gemensamt kvalitetsledningssystem är påbörjat vilket omfattar både myndighetsutövning och genomförandet av vård och omsorg inom nämndens ansvarsområde. Ett gemensamt ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete innebär att nämndens verksamheter har strukturer för ledning och styrning och bedriver ett kontinuerligt förbättringsarbete. Det stödjer planering, ledning, kontroll, uppföljning, utvärdering och förbättring av verksamhetens kvalitet på ett kontinuerligt och systematiskt sätt. För att ledningssystemet ska vara långsiktigt hållbart och ge effekt krävs ett kontinuerligt och systematiskt förbättringsarbete. Strukturen som införs för kvalitetsarbetet innehåller flera delar och säkerställer att kvalitetsarbetet är systematiskt, transparent och tillför ett kontinuerligt förbättringsarbete inom verksamheterna. Kvalitetsarbetet är en ständigt pågående process och blir aldrig helt färdigt. Det följer den så kallade PDCA-cykeln se nedan bild.

Bild 1: PDCA-cykeln (plan, do check, act) för systematik för att planera, genomföra, följa upp och förbättra nämndens verksamheter.

Fokus under 2024

- Fastställt nödvändiga arbetsprocesser som uppfyller krav och mål enligt lagar och föreskrifter samt identifierat och ordnat aktiviteter inom processerna med ett fokus på ökat värde för dem vi är till för. Ett omfattande kartläggningsarbete har genomförts tillsammans med kommunens införande av processbaserade arbetssätt. Processer ökar möjlighet till att arbeta med rätt saker, skapa värde för de vi är till för, effektivisera verksamheten och tydliggöra roller samt ansvar.
- Infört förbättrade rutiner och ett förbättrat digitalt stöd för avvikelshantering, utbildat personal och säkerställt att avvikelser rapporteras och åtgärdas effektivt.
- Infört digitalt stöd för att genomföra egenkontroller som stöd till att undersöka resultat och kvalitet.
- Infört struktur för egenkontroller inklusive resultat, analys och ta fram förbättringar.
- Infört struktur för forum för analys och förbättringsåtgärder på flera nivåer vilka startas upp under 2025.
- Utförarverksamheter i både egen och privat regi har följts upp för att säkerställa att de uppfyller lagar och krav. Uppföljningarna har fokuserat på att bedöma hur väl verksamheterna följer lagar och föreskrifter, och resultaten används för att identifiera utvecklingsbehov och förbättra kvaliteten.
- Påbörjat ett införande av jämförelsetjänst inom valfrihetssystemet

Underlag för förbättringsarbete

Avvikelse, synpunkter och klagomål

Avvikelsehantering är ett samlingsbegrepp för händelser som har fört med sig, eller hade kunnat föra med sig något oönskat. Information om de avvikande händelserna kan komma in i form av synpunkter, klagomål, kvalitetsavvikelse, rapport om lex Sarah eller lex Maria. En avvikelse uppstår om verksamheten inte når upp till de krav och mål som gäller enligt definitionen av kvalitet eller om personalen inte arbetar i enlighet med de processer och rutiner som ingår i ledningssystemet. Att en avvikelse inträffar är något negativt men genom upptäckten av en avvikelse säkerställs att den kan åtgärdas, att verksamheten får en möjlighet att se över sin styrning och därigenom kan förhindra att liknande avvikelser återupprepas. Samtliga medarbetare har skyldighet att rapportera synpunkter och klagomål, interna avvikelser och lex Sarah.

Resultat för 2024

Verksamhetsområde	Antal rapporter enligt Lex Sarah	Antal interna avvikelser SoL	Antal interna avvikelser HSL	Antal synpunkter & klagomål
Individ och familjeomsorg				
Första linjen	3	14	Verksamheten har inget HSL ansvar	7
Andra linjen barn	2	21	Verksamheten har inget HSL ansvar	3
Andra linjen vuxen	2	16	62	8
Andra linjen vuxen, ekonomiskt bistånd, integration och arbetsmarknadscenter	1	35	Verksamheten har inget HSL ansvar	6
Totalt	8	86	62	24

Första linjen består av: Mottagning barn, unga och vuxna samt ekonomiskt bistånd, relationsvårdsteamet, barnahus, ungdomsmottagningen, avhopparsamordning, familjecentralen, mötesplats 25, personligt ombud, förebyggarteamet, Mini maria och familjerätten.

Inom första linjen är den vanligast förekommande typen av avvikelse brist i handläggning, följt av brist i bemötande och brist i trygghet. Vanligast förekommande orsak till att avvikelsen inträffat är att gällande rutin ej följts, följt av otillräckliga kunskaper. Vanligast förekommande åtgärd för att komma till rätta med identifierad brist är enskilt samtal med personal, följt av gruppsamtal med personal och förtydliga/ändra i befintlig rutin.

Inkomna synpunkter och klagomål inom första linjen fördelar sig enligt följande:

Klagomål	5
Synpunkt	2
Förbättringsförslag	1

*Observera att en synpunkt kan inkludera flera typer.

Andra linjen barn består av : Barnutredning, familjehemsvård, öppenvård barn, sociala insatsgruppen, familjebehandling, unga i risk för kriminalitet, Gröna huset och Stigen

Inom andra linjen barn är den vanligast förekommande typen av avvikelse brist i handläggning, följt av brist i kommunikation, information och samverkan. Vanligast förekommande orsak till att avvikelsen inträffat är att gällande rutin ej följts, följt av kategorin ”övrigt”. Vanligast förekommande åtgärd för att komma till rätta med identifierad brist är enskilt samtal med personal, följt av gruppsamtal med personal.

Inkomna synpunkter och klagomål inom andra linjen barn fördelar sig enligt följande:

Klagomål	3
----------	---

*Observera att en synpunkt kan inkludera flera typer.

Andra linjen vuxen består av: Utredning unga vuxna, vuxna och socialpsykiatri, öppenvård vuxna, Boendestöd, boende socialpsykiatri stödboende)

Inom andra linjen vuxen är den vanligast förekommande typen av avvikelse läkemedelshändelse och fall, följt av brist i kommunikation, information och samverkan. Vanligast förekommande orsak till att avvikelsen inträffat är att gällande rutin ej följts, följt av att den enskilde överskattar sin fysiska förmåga. Vanligast förekommande åtgärd för att komma till rätta med identifierad brist är kontakt med berörd sjuksköterska följt av enskilt samtal med personal samt gruppsamtal med personal.

Inkomna synpunkter och klagomål inom andra linjen vuxen fördelar sig enligt följande:

Beröm	1
Klagomål	3
Synpunkt	1
Fråga	3
Förbättringsförslag	3

*Observera att en synpunkt kan inkludera flera typer.

Andra linjen vuxen, ekonomiskt bistånd, integration och arbetsmarknadscenter

Inom andra linjen vuxen, ekonomiskt bistånd, integration och arbetsmarknadscenter är den vanligast förekommande typen av avvikelse brist i handläggning följt av brist i kommunikation, information och samverkan. Vanligast förekommande orsak till att avvikelsen inträffat är att gällande rutin ej följts. Vanligast förekommande åtgärd för att komma till rätta med identifierad brist är enskilt samtal med personal, följt av kategorin ”annan åtgärd” samt gruppsamtal med personal.

Inkomna synpunkter och klagomål inom andra linjen vuxen, ekonomiskt bistånd, integration och arbetsmarknadscenter fördelar sig enligt följande:

Klagomål	4
Synpunkt	1
Förbättringsförslag	1

*Observera att en synpunkt kan inkludera flera typer.

Verksamhetsområde	Antal rapporteringar enligt Lex Sarah	Antal interna avvikelser SoL/LSS	Antal interna avvikelser HSL	Antal synpunkter & klagomål
Funktionshinderomsorg				
Funktionsstöd, förebyggande och myndighet	2	25	Verksamheten har inget HSL ansvar	10
Boende och hälso- och sjukvård	0	136	417	7
Sysselsättning, stöd i hemmet och stöd till barn (daglig verksamhet och korttidsverksamhet)	6	84	23	6
Totalt	8	245	440	23

Funktionsstöd, förebyggande och myndighet

Inom funktionsstöd, förebyggande och myndighet är den vanligast förekommande typen av avvikelse brist i kommunikation, information och samverkan, följt av brist i/uteblivna serviceinsatser och brist i handläggning. Vanligast förekommande orsak till att avvikelsen inträffat är att gällande rutin ej följts, följt av att brist i samverkan/rapportering och brist i information internt. Vanligast förekommande åtgärd för att komma till rätta med identifierad brist är kategorin ”annan åtgärd” följt av enskilt samtal med personal.

Inkomna synpunkter och klagomål inom funktionsstöd, förebyggande och myndighet fördelar sig enligt följande:

Klagomål	9
Synpunkt	1
Fråga	1
Förbättringsförslag	3

*Observera att en synpunkt kan inkludera flera typer.

Boende och hälso- och sjukvård

Inom boende och hälso- och sjukvård är den vanligast förekommande typen av avvikelse läkemedelhändelse, följt av fall, kategorin ”övrigt” och brist i kommunikation, information och samverkan. Vanligast förekommande orsak till att avvikelsen inträffat är att gällande rutin ej följts, följt av omgivningsfaktor och kategorin ”övrigt”. Vanligast förekommande åtgärd för att komma till rätta med identifierad brist är kontakt med berörd sjuksköterska följt av enskilt samtal med personal samt gruppsamtal med personal.

Inkomna synpunkter och klagomål inom boende och hälso- och sjukvård fördelar sig enligt följande:

Klagomål	7
----------	---

*Observera att en synpunkt kan inkludera flera typer.

Sysselsättning, stöd i hemmet och stöd till barn

Inom sysselsättning, stöd i hemmet och stöd till barn är den vanligast förekommande typen av avvikelsekategorin ”övrigt”, följt av brist i kommunikation, information och samverkan och brist i trygghet. Vanligast förekommande orsak till att avvikelsen inträffat är kategorin ”övrigt” följt av att gällande rutin ej följts samt omgivningsfaktor. Vanligast förekommande åtgärd för att komma till rätta med identifierad brist är enskilt samtal med personal, följt av att förtydligat/ändrat i befintlig rutin.

Inkomna synpunkter och klagomål inom sysselsättning, stöd i hemmet och stöd till barn fördelar sig enligt följande:

Beröm	1
Klagomål	5
Synpunkt	1
Förbättringsförslag	2

*Observera att en synpunkt kan inkludera flera typer.

Verksamhetsuppföljning och avtalsuppföljning av utförare

Under 2024 har verksamhetsuppföljning och avtalsuppföljning genomförts av utförare i såväl egen regi som extern regi. Avtalsuppföljning syftar till att säkerställa att kommunen erhåller det som avtalats och att leverantörerna uppfyller de krav som uppställts i upphandlingsdokumenten under hela avtalsperioden. Verksamhetsuppföljning syftar till att följa upp hur verksamheter följer lagstiftningen och krav i föreskrifter. Resultat från uppföljningarna ökar kunskapen till vad som behöver förbättras och ger underlag till verksamhetsutveckling. Efter genomförd uppföljning har en återrapportering tagits fram utifrån de resultat som framkommit. I återrapporten har det framkommit beskrivning av eventuella brister och till det en begäran åtgärdsplan om förbättringar för att komma till rätta med bristerna.

Nedan ges en samlad bild av de bedömningar som gjorts i samband med planerade avtalsuppföljningar och verksamhetsuppföljningar som genomförts under 2024, vad gäller verksamhet inom socialnämndens ansvarsområde.

Uppföljning av stödboende och träningslägenhet för personer från 21 år

Avtalsuppföljning har genomförts i enkätform med en svarsfrekvens på 88% för verksamheter som har avtal med Haninge kommun inom ramavtalen Stödboende och träningslägenhet för personer från 21 år (SUN 2024-038) samt stödboende samt träningslägenhet för ungdomar (SUN 2024-108). Totalt är det 105 utförare i privat regi och tre i egen regi.

Sammanfattningsvis uppger samtliga verksamheter att de har en god kvalitet. 98 % utför brukarundersökningar. 100 % anger att de aktivt arbetar med den enskildes delaktighet och självbestämmande. Samtliga leverantörer som besvarat enkäten anger att de har rutin för lex Sarah. Alla leverantörer uppger att de har ett ledningssystem för kvalitet och tillhörande rutiner.

Uppföljning av särskilt boende och korttidsboende för personer under 65 år (socialpsykiatri)

Avtalsuppföljning har genomförts i enkätform med en svarsfrekvens på 50% för verksamheter som har avtal med Haninge kommun inom ramavtalet enstaka platser i särskilt boende och korttidsboende för personer under 65 år (socialpsykiatri) SUN 2022-057. Totalt är det 20 avtal med privata leverantörer och två stycken verksamheter finns inom den egna regin.

Sammanfattningsvis uppger samtliga verksamheter att de har en god kvalitet. 71 % utför brukarundersökningar och 100 % anger att de aktivt arbetar med den enskildes delaktighet och självbestämmande. Samtliga leverantörer som besvarat enkäten anger att de har rutin för lex Sarah och att de har ett ledningssystem för kvalitet med tillhörande rutiner.

Uppföljning av arbetsplatsträning

Avtalsuppföljning har gjorts i enkätformat och skickades ut till den egna regin inom arbetsplatsträning rörande verksamheterna Fyndet, Transport & Service, Dv-Taxi, miljöteamet, Snickeri & Bygg.

Sammanfattningsvis framkommer att verksamheterna uppger att de har en god kvalitet. De utför brukarundersökningar och arbetar aktivt med den enskildes delaktighet och

självbestämmande. Verksamheten uppger att de har rutin för lex Sarah och att de har ett ledningssystem för kvalitet med tillhörande rutiner.

Uppföljning av driftentreprenad inom bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS för döva och hörselskadade med funktionsnedsättning
Avtalsuppföljningen har genomförts genom interna kontroller av fakturor, inhämtande och granskning av leverantörens styr- och stöddokument, intervjuer samt verksamhetsbesök. Avtalsuppföljningen visar att kommunens leverantör uppfyller ställda avtalskrav vad gäller information till kommunen, tillstånd, ersättningsnivåer, fakturering, försäkringar, efterlevnad av skattelagstiftning, ekonomisk rating, tystnadsplikt och sekretess, statistik, introduktion av ny brukare, aktiv fritid, klagomål och synpunkter, Lex Sarah, hantering av brukarens privata medel, brandskyddsarbete, personalens kompetens, utförande av arbete, introduktion av nyanställda, delegering vid hantering av läkemedel och hygien.

Uppföljning av driftentreprenad bostad med särskild service och integrerad daglig verksamhet enligt LSS

Avtalsuppföljningen har genomförts genom interna kontroller av fakturor och statistik, samtal med kommunens beställande verksamheter, inhämtande och granskning av leverantörens styr- och stöddokument, intervjuer samt verksamhetsbesök. Avtalsuppföljningen visar att kommunens leverantör uppfyller ställda avtalskrav vad gäller information/samråd, tillstånd, ersättning, fakturering, ansvar/försäkringar, lagar, föreskrifter och avgifter, tystnadsplikt och sekretess, introduktion vid inflyttning och utflyttning till gruppboenden, aktiv fritid, klagomål och synpunkter, lex Sarah, hantering av brukarens privata medel, delegering av läkemedel och hygien.

Uppföljningen visar att verksamheterna har utvecklingsområden inom följande områden:

- Att följa avtalskravet att omgående informera kommunen om den enskilde tagits in på sjukhus.
- Att inom en månad efter inflyttning skicka en upprättad och undertecknad genomförandeplan till kommunen.
- Att introduktionen är för kort och att mycket information fått inhämtas av medarbetaren själv

Leverantören uppfyller avtalskrav men behöver förbättra information till kommunen vid förändringar i omsorgsbehov och introduktion av nyanställda. Leverantören har tagit fram åtgärder och bedömningen är att leverantören kommer att uppnå avtalsefterlevnad inom rimlig tid.

Uppföljning av akut tillfälligt boende

Avtalsuppföljning har genomförts av tio leverantörer genom inhämtande och granskning av leverantörens styr- och stöddokument samt verksamhetsbesök. Vid avtalsuppföljningen har kommunens tio leverantörer bedömts uppfylla ställda avtalskrav avseende arbete vid incidenter, misstanke om skadegörelse eller andrahandsuthyrning, krav på lokalerna vad gäller skydd mot

värme, kyla, fukt, buller och andra störningar, krav på brandvarnare och brandskydd, krav på boendeplats vad avser rummets utrustning och tillgång till toalett och dusch samt städning av rummen och tvätt av sänglinne och handdukar. Det finns vissa brister hos några leverantörer när det gäller att förebygga skadedjur, ge boende tillgång till nycklar, passerkort eller koder, tillhandahålla sängkläder och handdukar, erbjuda kostnadsfri tvätt och ha personal som kan svenska. Efter uppföljning och handlingsplaner har dock många förbättringar gjorts.

De flesta leverantörer uppfyller kraven på hur personalen ska agera vid brott, när boende försvinner, vid konflikter, övergrepp och andra problem samt ordningsregler. Men flera leverantörer har inte skickat in begärda handlingar trots påminnelser, vilket gör det svårt att bedöma om de följer avtalen. Kommunens kan konstatera att avtalet behöver ses över i samband med nästa upphandling.

Uppföljning av LSS-boenden i Haninge kommun

Verksamhetsuppföljning på LSS-boenden inom kommunen har utgått från krav i lag och föreskrifter inom systematiskt kvalitetsarbete, dokumentation, självbestämmande och brukarinflytande samt hälso- och sjukvård. Uppföljningen har genomförts genom granskning av verksamhetens kvalitetsledningssystem, intervju med ansvarig för verksamheten, medarbetare och boende samt verksamhetsbesök. LSS-boenden i Haninge kommun bedrivs av tre privata verksamheter samt sex verksamheter i kommunal regi som vardera har 1–4 boendeenheter. Uppföljningsområdet *systematiskt kvalitetsarbete* utgår från krav som anges i Socialstyrelsens föreskrift om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9). En av de privata verksamheterna bedöms helt uppfylla de krav som följts upp inom uppföljningsområdet. För övriga privata och kommunala verksamheter bedöms de krav som följts upp vara delvis uppfyllda. En privat utförare behöver förbättra sin rutin för egenkontroll, en annan privat verksamhet behöver bredda sin riskanalys för att inkludera kvalitetsrisker, inte bara risker för brukare och arbetsmiljö. Flera kommunala verksamheter behöver stärka medarbetarnas kunskap om avvikelshantering för att undvika underrapportering. De behöver också utveckla ett mer systematiskt arbetssätt för riskanalys, egenkontroll och dokumentation av synpunkter och klagomål.

Inom uppföljningsområdet *dokumentation* utifrån krav i Socialtjänstlagen 11 kap §§ 5–6 och SOSFS 2014:5, Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation har följande framkommit. Två privata och två kommunala verksamheter uppfyller alla krav, andra verksamheter har utvecklingsområden inom förbättrad dokumentationen.

I uppföljningsområdet *självbestämmande och brukarinflytande* har uppföljningen utgått från de generella krav som anges i SOL, HSL och LSS avseende självbestämmande för den enskilde. Utvecklingsområden som framkommit för en privat utförare är brist på att inhämta samtycke från personer som saknar talförmåga, skyddsåtgärder för att förhindra självskada och att dokumentera samtycke skriftligt när det inhämtas. Övriga privata verksamheter bedöms helt leva upp till de krav som följts upp inom självbestämmande och brukarinflytande.

Utvecklingsområden som framkommit för kommunala verksamheter är behov av tillgängliga och uppdaterade rutiner och instruktioner för medarbetarna om brukarinflytande och självbestämmande.

I uppföljningsområdet *hälso- och sjukvård* har det framkommit att LSS-boenden i både privat och egen regi beskriver ett välfungerande samarbete med teamet för stöd och hälsa.

Förbättringar pågår eller har genomförts för att motverka bristerna.

Uppföljning av teamet för stöd och hälsa

Verksamhetsuppföljningen har genomförts av teamet för stöd och hälsa som är i egen regi.

Uppföljningen har genomförts med fokus på efterlevnad av krav i hälso- och sjukvårdslag, föreskrifter och allmänna råd samt övriga styrande bestämmelser. Vid uppföljningen har inga brister noterats vad gäller kompetenskrav på verksamhetschef, tillämpandet av evidensbaserade metoder, skyddsåtgärder mot enskild, rutiner för kontakt mellan hälso- och sjukvårdspersonal och övrig verksamhet eller riskbedömningar avseende som rör patientsäkerhet.

Uppföljningen visar att verksamheterna har utvecklingsområden inom följande områden:

- ordnad struktur och lättillgänglighet inom verksamheten vad gäller rutiner och instruktioner,
- att genomföra loggkontroller för att verifiera att endast behörig personal tar del av information i patientjournal samt att
- säkerställa arbetsmetoder för ett dokumenterat och mer systematiskt patientsäkerhetsarbete
- kontinuitetsplaner för att hantera avbrott i leverans av nödvändiga resurser, inverkan på verksamheten vid klimatförändringar, och utmaningar som rör kompetensförsörjning.

Uppföljning av boendestöd

Verksamhetsuppföljning har genomförts av boendestöd som är i egen regi och utgått från områdena *kompetens och bemanning, dokumentation samt systematiskt kvalitetsarbete*. Den har gjorts genom granskning av verksamhetens styr- och stöddokument, resultatrapporter, samtal med verksamhetens representanter i samband med verksamhetsbesök, granskning och uppföljning av verksamhetens arbetsplatsundersökning och verksamhetsberättelse samt genomgång av verksamhetens resultat vid årlig brukarundersökning.

Kompetens och bemanning: I uppföljningen framgår att verksamheten arbetar med att säkerställa kompetens inom bemanningen vilket skapar förutsättningar för den enskilde att känna sig trygg med sin boendestödare. Det finns en hög utbildningsnivå bland boendestödjarna, många har akademisk examen och det är låg personalomsättning vilket ökar chans till kontinuitet och bidrar till trygghet för de boende. SKR:s senast publicerade resultat av brukarundersökning 2024 visar att 95% av de boende känner sig trygga med sin boendestödare (jämfört med 85% i landet).

Dokumentation: Verksamheten följer Socialstyrelsens regler för dokumentation, genomförandeplaner upprättas och följs upp regelbundet och egenkontroll genomförs i syfte att säkerställa en god dokumentation. Genomförandeplan följs återkommande upp i samband med uppföljningsmöte med beställaren och för att säkerställa en god dokumentation sker egenkontroll. Vid uppföljningen har framkommit att inga avvikelser som tyder på allvarliga brister i dokumentationen har noterats vid egenkontroll.

Systematiskt kvalitetsarbete: Förbättringsbehov finns för att ha enhetlighet och systematik och därmed uppnå Socialstyrelsens föreskrifter och råd för systematiskt kvalitetsarbete enligt SOSFS 2011:9. Detta bedöms åtgärdas genom införandet av ett gemensamt kvalitetsledningssystem som implementeras under 2025.

Bilaga 2, Socialnämndens köp över 2 miljoner kronor 2024

Nytida AB
Försäkringskassan
Mikael Andersson Rätt & Fel AB
SiS LVM-hem Rebecka/Ekebylund
Cabonline Region Sthlm AB fd Sverigetaxi AB
Unika LSS Omsorg Sverige AB
Nytida Resursteamet AB
Frösunda omsorg/Avida finans
Socionomkraft AB
Levandegöra Omsorg AB
Klaragården AB
Humana Assistans AB
Colosseum Skydds enheten AB
JATC Community Health Care AB
Magelungen Utveckling AB
Vardaga Äldreomsorg AB
Mora parks läkepedagogiska inst
Unika LSS Omsorg Sthlm AB
Adela LSS AB
Båktorp AB Skol- o Familjebeh.hem
Vardaga Opalen AB
Stiftelsen Stora Sköndal
Samsa AB
Machan Group AB
Patia LSS AB
Caleo Omsorg AB
Dedicare Sverige AB
Attendo Sverige AB
Mitt eget hem AB
Paromagruppens Familjehemsvård AB
Föreningen Mikaelsgården, Läkepedagogiska Institut
Familjeenheten Sverige AB
Huddinge kommun, Sv.lev
Humana Lunna Gård AB
Emcura AB
Digital Interpretations Scandinavia AB
Evus Omsorg AB
FRIAB Individ & Familj AB
CareOnDemand Sociala Tjänster AB
Fridenshem AB

Madab Vård & Omsorg AB
Dalaidyllen Sociala tjänster AB
Nytida Ungstöd i Stockholm AB
Stiftelsen Linden
Nytida Bergskristallen AB
Egna Ben Familjehem AB
Tietoevry AB
Kungsängen i Nora AB
Haga Omsorg AB
AssistansPorten Hemtjänst AB
Nytida Törngårdens ek förening
Nytida Solhaga Sverige AB
AB Omsorgscompagniet i Salem
Fideli Omsorg AB
Flexbo Resurs & Individstöd 2 AB
Tibble Gård Ungdomshem AB /Humana
Humana LSS Sverige AB
Stall Xena Behandling och Utbildning AB
Personalkooperativet Inagården
Baggium Vård & Behandling AB
Schedevi Psykiatri
Key Man AB/SEB
Nytida Enigma AB
Bolmängens Psykiatriska Behandlingshem AB
Ungdomsvärnet AB
Parcer AB
AD Tillsammans AB
Skolberga HVB AB
Stockholms Stad, Socialförvaltningen
Behandlingshemmet Källtorp AB
Stockholms Stadsmission
Nytida Stöd och Resurs AB
Vima Vård o Omsorg AB
Familjeforum Lund AB - Humana
Quality Care AB
Vardaga Nytida Omsorg AB
UTC Utvecklingscenter AB
Billbag AB/Avida Finans AB
Humana Familjestödsgruppen
Lejongruppen AB
Avarn Security AB

